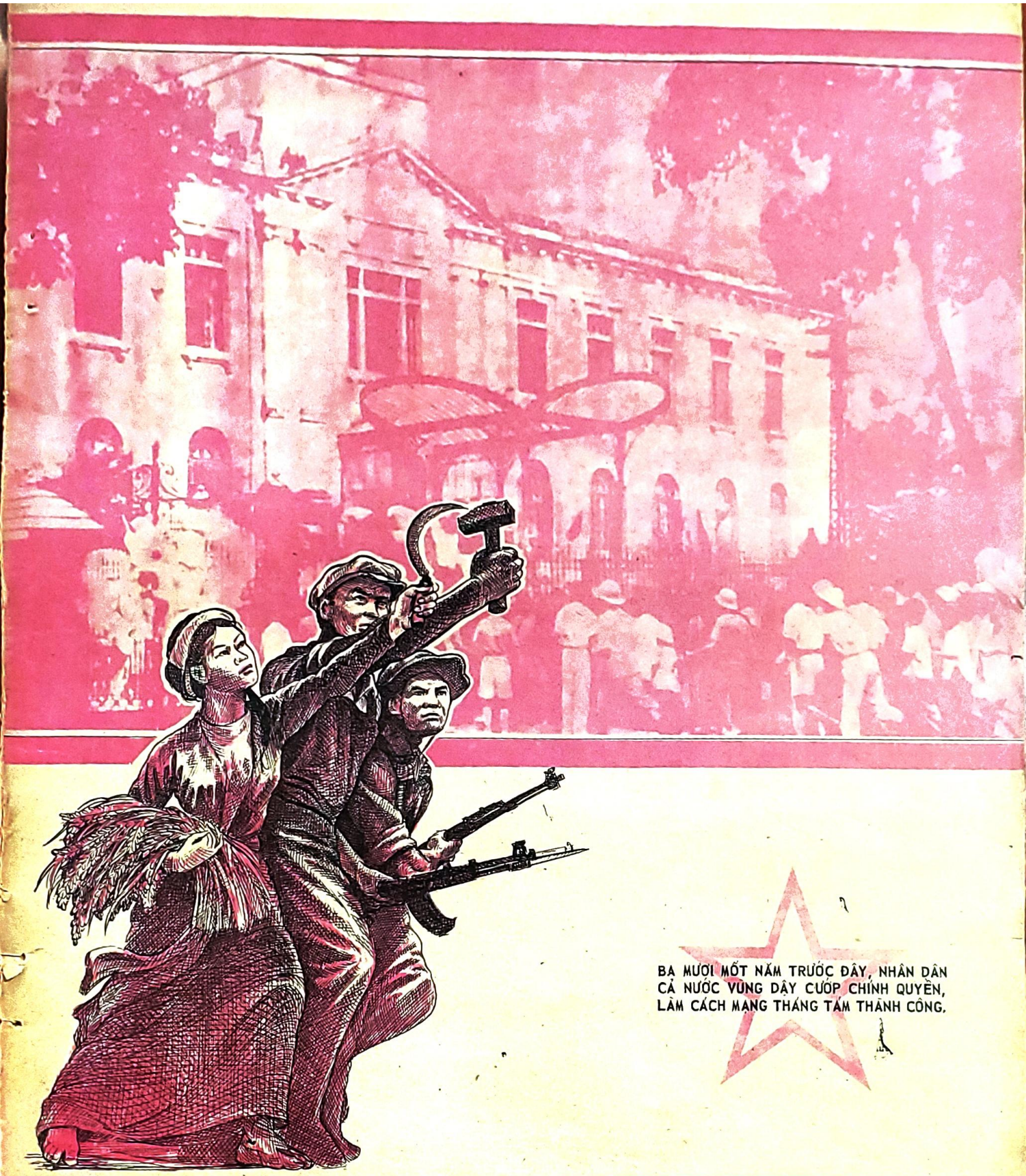

BA MƯƠI MỐT NĂM TRƯỚC ĐÂY, NHÂN DÂN CẢ NƯỚC VÙNG DẬY CƯỚP CHÍNH QUYỀN, LÀM CÁCH MẠNG THÁNG TÁM THÀNH CÔNG.

tuổi trẻ

THÀNH PHỐ HỒ-CHÍ-MINH

TIẾNG NÓI CỦA THANH NIÊN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

the he anh hung thang My ve vang
thanh nien anh dung tien len !

48

NĂM THỨ II-SỐ

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

Tuần lễ từ 13-8 đến 19-8-1976

Đội bảo vệ thiếu nhi phường 17 quận 8

Hè qua, có dịp về phường 15 (quận 8), vào mỗi buổi trưa và chiều, ở các ngõ hẻm khu xóm lao động, các bạn sẽ gặp họ. "Đội bảo vệ thiếu nhi".

Từ sáng kiến của hai bạn học sinh lớp 11, Loan và Tú, tranh thủ được sự chỉ đạo của phường đoàn, thu hút thêm 30 bạn khác, Đội đã ra đời. Hàng ngày, các bạn chia nhau đi khắp 37 tổ dân phố săn sóc thiếu nhi con em các gia đình lao động: hớt tóc, cắt móng tay, rửa ghẻ ... Các anh chị còn dạy cho các em hát, hướng dẫn các em làm việc tốt, mở lớp bình dân học vụ dạy các em, và tuyên truyền bà con giữ gìn vệ sinh cho các em. Hôm nay, các bạn đã đi làm công tác khác, nhưng đã để lại đây một chi đội mới: Chi đội Lê Thị Hồng Gấm, chi đội của con em những gia đình lao động.

Sao thô sơ thế này !

Đúng! Căn nhà truyền thống thiếu nhi này (xem hình 1) còn thô sơ thật, nhưng đó là bước đầu rất có ý nghĩa, được làm nên bằng tình cảm của thanh niên và bà con ấp 1 xã Phú Mỹ (Nhà Bè) dành cho thiếu nhi tại đây.

15 đoàn viên thanh niên đã bơi xuồng lên rừng đốn cây mang về. Một số dùng để dựng nhà với lá bà con cho (mỗi người 2 tấm). Phần còn lại các anh đem bán cho đồng bào làm củi; tiền thu được, các anh dùng mua bánh, lưới, tôn, đinh ... trang bị nhà, và đặc biệt, dùng để thỏa mãn 100 phần trăm yêu cầu khẩn quẫng cho các em.

Anh Thông, Bí thư xã đoàn, cho biết: "Căn nhà còn thô sơ lắm, anh em thanh niên còn sẽ dựng vách, kiếm sách báo và nhất là phát động các em tự giữ gìn và bảo quản căn nhà của mình".

Tổ hợp tiểu thủ công nghiệp 25-4

Nếu thanh niên Hóc Môn có Nông trường tập thể 24–6 thì thanh niên Nhà Bè cũng có tổ hợp tiểu thủ công nghiệp 25–4; cả hai đều mang tên kỷ niệm Quốc hội thống nhất và cả hai đều là những hình thức sản xuất đi lên chủ nghĩa xã hội.

Trực thuộc Công đoàn quận, tổ hợp sản xuất 25–4 gồm trên 80 anh chị em thanh niên ở xã Phú Mỹ, chuyên sản xuất các loại khay đan bằng lá buông. Với những bàn tay khéo léo, khay của các bạn sản xuất là một mặt hàng xuất khẩu rất được các nước hoan nghênh ... Mỗi ngày, một thanh niên có thể đan được 2 cái và thu được trên dưới 1 đồng. Các bạn đang tiến hành lập Công đoàn, chi đoàn thanh niên để được học tập chính trị, văn hóa và mở rộng qui mô sản xuất hơn nữa. (xem hình 2).

Hình 1

Hình 2

Những ao cá tập thể

Từ những ao cá tập thể qui tụ từ 10 đến 50 thanh niên đã được lập khắp các xã trong quận Nhà Bè, đến nay thanh niên ấp 1 xã Phú Xuân đã thực hiện những ao cá tập thể với qui mô lớn hơn. Trong ảnh là ao cá của anh em rộng 6 công đất, dự tính đến 870 thanh niên tham dự. Ao có khả năng thu lợi tức từ 1.500 đến 2.000 đồng trong 6 tháng. Đến nay, có khoảng 100 thanh niên đã góp vốn mỗi người 2 đồng, và 400 thanh niên khác góp công bắc cầu, đắp bờ, vét bùn ... Đây là ao cá tập thể thí điểm của xã đoàn Phú Xuân; nếu thành công, hình thức làm ăn tập thể lớn này sẽ được phổ biến rộng rãi hơn.

Hình 3

Thi đua làm phân xanh

Đồng loạt với các nơi khác, quận Gò Vấp cũng đang phát động phong trào làm phân hữu cơ. Phường 12 được chọn làm thí điểm. Dưới sự lãnh đạo của phường đoàn, thanh niên phường này đã đào hàng chục hầm ủ phân rác cùng với xác, cây đậu phộng và bùn vét lên từ các cống rãnh. Quận Gò Vấp dự kiến sẽ thu được hàng ngàn tấn phân dùng trong vụ mùa năm nay.

Hình 4

Phục vụ tốt cho đồng bào đi xây dựng vùng kinh tế mới

Với tốc độ đồng bào tự nguyện đi xây dựng vùng kinh tế mới càng ngày càng nhanh hiện nay, giải quyết nhà cửa kịp thời cho đồng bào là mối quan tâm của các cấp chính quyền. 25 phường đoàn thuộc quận 3 đã tăng cường và lập thêm các đội Thanh niên xung kích (Lao động tình nguyện ngắn hạn) để đứng ra nhận lãnh nhiệm vụ đó.

Cuối tháng 7, các đội của các phường 24, 25 đã lên Minh Long (Sông Bé), các đội của các phường 1, 21 đã đi vào đầu tháng 8. Các đội ở các phường 3, 6, 4, 23 ... đang sẵn sàng để lên đường.

sự kiện và con số

• *880 Thanh niên xung phong quận 10 sẽ xây dựng xong 2.080 căn nhà tại Nha Bích (Đồng Xoài, Sông Bé) vào cuối tháng 9, để đón đồng bào quận nhà lên lập nghiệp.*

• *120 Thanh niên xung phong Bình Thạnh sẽ xây dựng xong một xã mới khác ở Đồng Pan (Tây Ninh) vào cuối tháng 8–1976.*

• *15 trường bổ túc văn hóa của Lực lượng Thanh niên xung phong vừa được khai giảng trong đầu tháng 8, với hơn 2.000 anh chị em theo học.*

• *90 phần trăm cán bộ y tế phục vụ tại các vùng kinh tế mới thuộc thành phố Hồ Chí Minh là thanh niên.*

• *Long An vừa tổ chức Đại hội thanh niên tiên tiến 1976 vào ngày 31–7. Dự Đại hội, có 535 thanh niên được lựa chọn trong 46 đơn vị và 4.752 thanh niên tiên tiến trong toàn tỉnh.*

• *Bến Tre cũng đã tổ chức Đại hội thanh niên tiên tiến . Dự Đại hội, có 641 thanh niên, đại biểu của hàng vạn thanh niên tiên tiến trong toàn tỉnh. Đại hội đã nghe 15 báo cáo điển hình về các phong trào khai hoang phục hóa, làm thủy lợi, làm phân hữu cơ, và các phong trào khác.*

• *Hè qua, thành phố ta có khoảng 15.000 học sinh tham gia công tác diệt dốt, xóa nạn mù chữ cho 8.670 đồng bào.*

BẠN TRẺ BÁO TIN

Bạn HÀ VĂN MẠNH Quận đoàn 10.

Ngày 4–8, Quận 10 đã sơ kết công tác bình chọn Cháu ngoan Bác Hồ. Có trên 400 em được giới thiệu vào diện này.

• Bạn H–N (Quận 3).

44 trong số 46 thanh niên làm công tác văn phòng tại Cục Cầu đường bộ đã gởi đơn tình nguyện đi lao động tại công trường đá Châu Thới và các khu cầu đường trên toàn miền.

• Em đội viên Thiếu niên Tiền phong NGUYỄN HỮU PHÁT ở quận 8 cho biết:

Em và các bạn Thảo, Pha, Vinh, Đức ở phường 11, với lòng muốn được đóng góp vào việc cải tạo xã hội, đã theo dõi, phát hiện và giúp các chú công an phường bắt quả tang một sòng bài, với đầy đủ thủ phạm và tang vật.

• Bạn NGUYỄN QUANG PHƯƠNG, ở phường 22 quận 1:

Trong phong trào lao động chào mừng kỳ họp thứ 1 của Quốc hội thống nhất, thanh niên phường 22 đã xung phong dọn sạch một gò đất lớn (gần 100m3) tại hẻm 95 đường Nguyễn Thái Học, giúp cho sự đi lại được dễ dàng.

• Bạn HUỲNH KIM BỬU ở phường 4 quận 1 viết về cách phát hành báo ở phường bạn:

Thanh niên hợp đồng với tổ dân phố, hội phụ nữ phường tuyên truyền cổ động đọc báo; trong thanh niên, phát động thi đua đọc báo bằng hình thức đố vui có biểu dương. Nhờ cách phối hợp nhịp nhàng giữa các đoàn thể, số báo phát hành trong phường đã tăng vọt lên tới 200, 300 phần trăm.

KỶ NIỆM CÁCH MẠNG THÁNG TÁM:

SỐNG, LÀM VIỆC, HỌC TẬP theo gương những người Cộng sản

CÁCH mạng tháng 8 là một biến cố vĩ đại trong lịch sử cách mạng của dân tộc Việt Nam. Nó đã đập tan xiềng xích nô lệ của thực dân Pháp và Phát-xít Nhật, lật nhào cả ngàn vạng phong kiến đe nặng áp bức, bóc lột trên đầu nhân dân ta hàng chục thế kỷ.

Thắng lợi của Cách mạng tháng 8 là thắng lợi đầu tiên trong thời đại mới của một dân tộc thuộc địa tự giải phóng khỏi ách thống trị của thực dân: Thắng lợi đó đã cổ vũ mạnh mẽ tinh thần đấu tranh giành độc lập của nhân dân các nước thuộc địa trên thế giới.

Với thành công của Cách mạng tháng 8, lịch sử dân tộc Việt Nam mở sang trang mới, một kỷ nguyên mới bắt đầu: kỷ nguyên Độc lập, tự do, hạnh phúc.

Ngày 19–8 tới đây là ngày kỷ niệm Cách mạng tháng 8 thành công (19–8–1945). Chúng tôi muốn cùng các bạn ôn lại một chút về vai trò của Đoàn thanh niên Lao động Hồ Chí Minh (lúc ấy Đoàn ta mang tên là Đoàn thanh niên Cứu Quốc) trong giai đoạn này.

Đoàn Thanh Niên Cứu Quốc (1941 - 1956)

Năm 1941, phát-xít Nhật xâm lấn Đông dương, thực dân Pháp đầu hàng Nhật. Nhân dân Việt Nam nổi dậy chống phát-xít Nhật và thực dân Pháp.

Tháng 2 năm 1941 sau gần 30 năm phải sống xa Tổ quốc, Bác Hồ về nước triệu tập hội nghị Trung ương lần thứ 8. Để tập hợp đông đảo các tầng lớp nhân dân, các lực lượng cách mạng của dân tộc chống kẻ thù chung. Hội nghị chủ trương thành lập "Việt Nam Độc lập Đồng minh Hội" tức là "mặt trận Việt Minh". Hội nghị nêu cao khẩu hiệu giải phóng dân tộc. Các tổ chức quần chúng đều thống nhứt có thêm 2 chữ "Cứu Quốc".

Đoàn ở các nơi lần lượt tổ chức lại, Đoàn thanh niên phần đế thành Đoàn thanh niên Cứu Quốc (2) đồng thời phát triển thêm các cơ sở Đoàn ở vùng trắng. Cùng với việc thành lập đoàn thanh niên Cứu Quốc, Đảng và Bác Hồ đã giao trách nhiệm cho Đoàn dìu dắt, giáo dục các em, tổ chức các em vào "Nhi đồng Cứu Quốc Hội".

Dược sự dìu dắt của Đoàn, Đội, nhiều thiếu niên nhi đồng đã nêu cao tấm gương chiến đấu dũng cảm, nhiều em đã trở thành những chiến sĩ giao thông liên lạc xuất sắc của Đảng, Đoàn. Tiêu biểu cho lòng yêu nước, chí căm thù giặc và tinh thần dũng cảm trong công tác là Kim Đồng, người đội viên đầu tiên của Đội.

Phong trào kháng chiến của Đoàn

Dưới sự lãnh đạo của Đảng; Đoàn đã động viên tất cả đoàn viên và thanh niên trong nước tham gia các đội tự vệ Cứu quốc, đội du kích kháng Nhật, tham gia việc lập các chiến khu cách mạng. Từ buổi đầu thành lập, Đoàn là tổ chức tiên tiến cách mạng của Thanh niên Việt Nam, là tiền thân của đội Việt Nam Tuyên truyền giải phóng quân (do đồng chí Văn phụ trách, tức Đại tướng Võ Nguyên Giáp ngày nay) và các lực lượng vũ trang chống phát-xít Nhật Pháp.

Ngày 19–8–1945 theo lời hiệu triệu của Trung ương Đảng và Ủy Ban dân tộc giải phóng toàn quốc, Đoàn đã động viên thanh niên toàn quốc tham gia tổng khởi nghĩa tháng 8 thành công. Và sau khi nước Việt Nam Dân Chủ Cộng hòa thành lập, Đoàn đã đoàn kết thanh niên cả nước tích cực tham gia xây dựng chế độ Dân Chủ Cộng hòa và chính quyền nhân dân, gia nhập quân đội bảo vệ Tổ Quốc v.v...

Cách mạng tháng 8 mới thành công chưa được bao lâu, thì thực dân Pháp đã trở lại xâm chiếm nước ta một lần nữa. Ngọn lửa chiến tranh do chúng gây ra bùng cháy khắp nước ta từ ngày 19–12–1946. Thanh niên cả nước một lòng đáp lời kêu gọi của Hồ Chủ Tịch, đứng lên kháng chiến bảo vệ thành quả cách mạng tháng 8, bảo vệ Độc lập dân tộc, Tự do và hạnh phúc tương lai của mình.

Hàng triệu thanh niên nước ta đã xông ra tiền tuyến chiến đấu với quân thù trên khắp các mặt trận. Đoàn đã động viên 1.225.550 đoàn viên và thanh niên tòng quân giết giặc. Gia nhập quân đội nhân dân đến 60% là đoàn viên và thanh niên, vào du kích 80% là nam nữ đoàn viên và thanh niên.

Trong 9 năm kháng chiến Đoàn đã huy động hàng triệu thanh niên đi dân công, tổ chức 3 vạn 8 nghìn Đoàn viên và thanh niên vào các đội thanh niên xung phong phục vụ tiền tuyến. Dù hoàn cảnh công tác rất khó khăn, máy bay địch luôn luôn ném bom nổ chậm phá đường giao thông nhưng đội thanh niên xung phong với quyết tâm chiến đấu cao, gan dạ vượt mọi khó khăn nguy hiểm, phá bom, sửa đường, đảm bảo đúng chỉ tiêu kế hoạch vận tải tiếp tế cho tiền tuyến.

Hoàn cảnh chiến đấu ở hậu địch càng gay go, ác liệt hơn. Nhưng cơ sở Đoàn vẫn duy trì và phát triển được, cán bộ và đoàn viên luôn bám sát cơ sở, chiến đấu anh dũng trong các đội du kích dọc đường số 5 (khu Tả Ngạn), Quảng Nam, Bình Thuận (Nam Trung Bộ) v.v... tiêu diệt sinh lực địch, bảo vệ mùa màng, làng mạc. Đoàn đã vận động thanh niên và nhân dân đấu tranh chống giặc bắt lính, bắt phu ở khắp nơi vùng đồng bằng Bắc bộ, Bình Trị Thiên, ở Nam bộ v.v...

Trên mặt trận sản xuất ở hậu phương, đoàn viên và thanh niên công nhân đã nêu cao tinh thần hy sinh chịu đựng gian khổ sống hàng năm trong rừng, ngày đêm đúc vũ khí cung cấp cho tiền tuyến. Nam nữ đoàn viên thanh niên nông thôn phát huy đức tính cần cù xung phong sản xuất thóc gạo cung cấp cho quân đội. Anh chị em thanh niên, học sinh, sinh viên trong hoàn cảnh kháng chiến cũng tỏ ra quyết tâm khắc phục mọi điều kiện khó khăn như: vừa học vừa tự xây dựng trường học, tích cực học tập để phục vụ kháng chiến.

Tóm lại, trong kháng chiến, trên một số công tác trung tâm của Đảng và chính phủ đề ra, Đoàn đã động viên đoàn viên thanh niên tích cực tham gia và hoàn thành tốt trách nhiệm. Thanh niên Việt Nam thật đã đóng góp một lực lượng to lớn vào công cuộc kháng chiến anh dũng của dân tộc. Với tinh thần chiến đấu dũng cảm, thanh niên nước ta đã góp phần xứng đáng của mình vào chiến thắng Điện biên phủ vẻ vang.

• Nhờ có sự chăm sóc, giáo dục của Bác Hồ, của Đảng, trải qua 9 năm kháng chiến chống Pháp và trên 20 năm chống Mỹ cứu nước, thanh niên nước ta đã được rèn luyện trở thành những con người có đạo đức cách mạng và phẩm chất tốt. Đạo đức và phẩm chất cách mạng ấy là:

Tinh thần yêu nước nồng nàn, tinh thần quốc tế cao cả, tinh thần quật cường của một dân tộc anh hùng. Là ý chí bất khuất trước kẻ thù, tinh thần dũng cảm không sợ bất cứ một khó khăn gian khổ nào. Những lúc cần thiết cũng có thể hy sinh tính mạng của mình để phục vụ cho lợi ích tối cao của Tổ quốc.

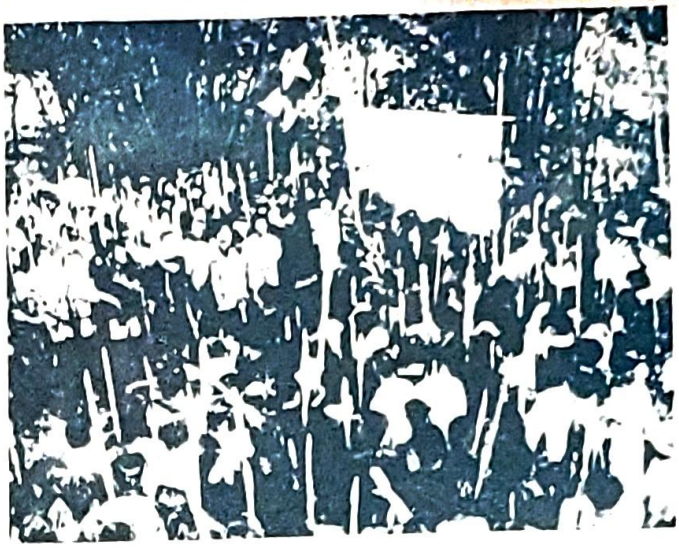

Sống, Làm việc, Học tập theo gương những người Cộng sản

Cũng nhân dịp sắp đến ngày kỷ niệm cách mạng tháng 8 thành công (19–8). Chúng tôi xin trích một mẩu chuyện trong bài nói của đồng chí Lê Duẩn, Bí thư thứ nhất Ban chấp hành Trung ương Đảng tại Đại Hội toàn quốc lần thứ 3 của Đoàn thanh niên Lao động Việt Nam, tháng 3 năm 1961. Mẩu chuyện nói về một chiến sĩ cách mạng, một thanh niên Cộng Sản trung kiên, dũng cảm chiến đấu với giặc trong nhà tù, giữ tròn khí tiết cách mạng, và trước khi hy sinh vẫn một lòng nghĩ đến Đảng:

"... Đồng chí thanh niên Cộng Sản ấy tên là Nguyễn Văn Hiếu, quê ở Hải Phòng, mồ côi cha mẹ, ở với bà cô, tham gia cách mạng từ năm 16,17 tuổi. Đồng chí bị kẻ thù bắt và đày ra Côn đảo với án chung thân. Phong trào bình dân lên, đế quốc phải trả động chị về với cách mạng, đồng chí vẫn tiếp tục hoạt động. Năm 1940, đồng chí Hiếu cùng ở với đồng chí Nguyễn Văn Cừ và tôi trong một căn nhà. Đồng chí Cừ và tôi hồi ấy ở trong Ban chấp hành Trung ương Đảng. Nhưng chúng tôi bị đế quốc bắt cùng với nhiều tài liệu của Trung ương Đảng. Đồng chí Hiếu bảo chúng tôi: "Các đồng chí không được nhận các tài liệu này. Để tôi nhận là của tôi. Các đồng chí có trách nhiệm lớn với Đảng. Nếu bị nó đánh đập, chẳng may không chịu được thì hại lớn cho Đảng. Còn tôi thì mặc cho chúng nó đánh, tôi không bao giờ khai – và có chết cũng không tốn hai mấy cho Đảng". Mấy tháng trời đồng chí Hiếu bị tra tấn cực kỳ dã man, chết đi sống lại, nhưng đế quốc không moi được một điều gì có lợi cho chúng. Ba Danh (4), tên trùm mật thám thực dân gian ác, quỷ quyệt khét tiếng, biết những tài liệu đó là của đồng chí Cừ và tôi, song không làm sao cho đồng chí Hiếu khai ra được. Đế quốc lại đày đồng chí Hiếu và chúng tôi ra Côn đảo. Nhà gian ở đó lên đến 140 người, nhưng vài năm sau chỉ còn có 15 người, còn thì chết dần chết mòn hết vì chế độ nhà tù quá khắc nghiệt, phải sống trên truồng, ăn uống cơ cực, lại luôn luôn bị tra tấn vì bệnh tật. Đồng chí Hiếu bị ho lao, anh em xin được bộ quần áo cho đồng chí ấy mặc. Một hôm đồng chí Hiếu cạnh tôi nói: "Tôi không sống được nữa. Tôi đang cố nghĩ cách gì làm lợi cho Đảng mà nghĩ mãi không ra. Giờ chỉ còn cách là tôi đưa bộ quần áo này cho đồng chí mặc để đồng chí sống mà hoạt động cho Đảng. "Nghe thấy thế, tôi cảm động lắm. Tôi không đồng tình với đồng chí Hiếu và khuyên đồng chí cứ mặc. Đồng chí Hiếu khóc nức nở: "Đồng chí không cho tôi làm nhiệm vụ với Đảng sao?" Hôm sau đồng chí Hiếu chết..." (5)

Qua câu chuyện kể của đồng chí Lê Duẩn, chúng ta thấy sáng ngời lên tấm gương hy sinh dũng cảm của một người thanh niên cộng sản chân chính. Trước phút mất đi cái quý giá nhất của đời mình là sự sống, đồng chí Nguyễn văn Hiếu vẫn không quên: "Cố nghĩ cách gì làm lợi cho Đảng," "Làm nhiệm vụ với Đảng". Trải qua 46 năm đấu tranh cách mạng vẻ vang của Đoàn dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Đảng, biết bao tấm gương hy sinh cao đẹp như thế của chủ nghĩa anh hùng cách mạng đã là những bài học lịch sử lớn lao cho Thanh niên ta ngày hôm nay.

Từ Lý Tự Trọng, người thanh niên cộng sản đầu tiên đã khẳng định. "Con đường của thanh niên chỉ có thể là con đường Cách Mạng, không thể là con đường nào khác" đến Nguyễn văn Trỗi, người thanh niên công nhân thành phố Hồ Chí Minh nhận rõ nhiệm vụ chống Mỹ, bởi vì: "Còn đế quốc Mỹ thì không ai có hạnh phúc cả". Hai thế hệ, hai con người, nhưng cùng chung một con đường cách mạng, với nhiệm vụ giải phóng dân tộc, thực hiện lý tưởng cộng sản chủ nghĩa trên cả nước. Truyền thống đấu tranh cách mạng của phong trào thanh niên và Đoàn thanh niên nước ta gắn liền với sự nghiệp giải phóng dân tộc, với lịch sử vẻ vang của cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng lao động Việt Nam đứng đầu là chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại.

Hơn bốn mươi năm, một quá trình cách mạng liên tục, không ngừng nghỉ. Đoàn viên thanh niên ta một lòng trung thành với Nhân dân, với Đảng. Không ngại khó khăn gian khổ, dũng cảm chiến đấu chống kẻ thù thực dân Pháp, Nhựt và đế quốc Mỹ xâm lược, góp phần vào sự nghiệp cách mạng chung đến thắng lợi hoàn toàn, xứng đáng là đội hậu bị và cánh tay đắc lực của Đảng.

Cuộc chiến đấu lâu dài, gian khổ đã chấm dứt. Nhưng mỗi con người, mỗi thời điểm, mỗi hoàn cảnh và cả thiên nhiên cây cỏ trên đất nước chúng ta là mỗi dấu tích của một thời đại anh hùng, sẽ tồn tại mãi mãi trong ý nghĩa lịch sử to lớn không bao giờ có thể phai mờ được. Phát huy thành quả cách mạng tháng Tám, sống, làm việc, học tập theo gương những người Cộng Sản là trách nhiệm và bổn phận, là điều tốt cần thiết đối với tuổi trẻ chúng ta ngày hôm nay để rèn luyện mình trở thành những người thanh niên tốt, xứng đáng là công dân của nước Cộng Hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam độc lập thống nhất và giàu mạnh.

ANH DU

CHÚ THÍCH:

(1) Theo: *Truyền thống đấu tranh cách mạng vẻ vang của Đoàn*, Ban Tuyên Huấn Trung ương Đoàn thanh niên Nhân dân Cách mạng Hồ Chí Minh, ngày 30-6-1976.

(2) Đến tháng 11-1956, Đại Hội Đoàn toàn quốc lần thứ 2 chính thức đổi tên Đoàn là: Đoàn thanh niên Lao động Việt Nam.

(3) Theo: *Báo cáo của Ban Chấp hành Trung ương Đoàn thanh niên Cứu Quốc Việt Nam năm 1946.*

(4) Bazin

(5) Bài nói tại Đại hội toàn quốc lần thứ 3 của Đoàn thanh niên Lao động Việt Nam, tháng 03-1961 – LÊ DUẨN.

CÁCH MẠNG THÁNG TÁM GIẢI PHÓNG TỔ QUỐC VÀ GIẢI PHÓNG NỀN ÂM NHẠC DÂN TỘC

TRONG những ngày sôi nổi của cách mạng tháng tám 1945, ở thành phố Sàigòn – Chợ Lớn và nhiều tỉnh ở cực Nam Việt Nam có một bài hát phổ biến nhấn mạnh trong điệp khúc *"Tám mươi năm sống đọa đày tối tăm, ta tiêu diệt giặc thù, diệt giặc thù"*. Tính từ ngày triều đình phong kiến ký kết dâng cho bọn xâm lược Pháp ba tỉnh phía đông Nam kỳ năm 1862 cho đến năm 1945, đã 83 năm nhân dân ta sống trong xích xiềng nô lệ. Để củng cố quyền thống trị của chúng, bọn thực dân một mặt ra sức bóc lột, đàn áp, khủng bố nhân dân ta, một mặt thi hành chính sách ngu dân hết sức thâm độc. Tiếng Việt bị coi là ngoại ngữ. Người Việt Nam đi học phải học bằng tiếng Pháp và coi mình là con cháu của nòi giống Gô-loa.

Âm nhạc dân tộc bị rẻ rúng, và âm nhạc Tây phương dạy bằng tiếng Pháp cũng chiếm vị trí độc tôn, trong quan niệm chính thống của xã hội bấy giờ. Để quốc tạo ra một lớp người gọi là "thượng lưu" quên hết tổ tiên và rập kiểu theo ngoại quốc, từ cách ăn thói ở cho đến nếp suy nghĩ. Đến nay, chúng ta không lấy làm lạ vẫn có những người khinh thường âm nhạc dân tộc và "mê tín" thứ âm nhạc gọi là "quốc tế". Tự hào rằng mình biết bản giao hưởng số mấy của Bê-tô-ven nói về nội dung gì đó, mà ngược lại không biết Việt Nam ta có những bản nhạc dây nam, dây oán, dây bắc, hay hát chèo hát bội có những giọng hát ra sao, vùng nào của Tổ quốc có những dân ca gì, câu hò gì...

Nhớ lại quãng thời gian một phần ba thế kỷ trước, trong giới học sinh sinh viên, những bài hát của miền là những bài tình ca, những bản nhạc khiêu vũ mà đế quốc Pháp đưa sang trong các phim, các đĩa hát hoặc những tập nhạc khổ rộng in hào nhoáng, lại có những ca sĩ "lăng-xê" bằng tất cả kỹ thuật của nghề quảng cáo tư sản, lôi cuốn bao nhiêu người ở lứa tuổi thanh niên say đắm.

Nhạc tôn giáo, có kỹ thuật khá điêu luyện và phương tiện dồi dào, đã thu hút được một số đông người những nội dung và hình thức xa lạ với dân tộc.

Ngày chủ nhật, trên các bùng binh ở đô thị, có những dàn nhạc kèn đồng đánh những bản hành khúc của lính Pháp.

Nhưng đó là ở thành phố, ở nông thôn những người lao động dương nhiên khó thoát khỏi bị ít nhiều ảnh hưởng của đế quốc, nhưng nói chung trong nếp sống hàng ngày vẫn giữ được phong thái lành mạnh, tốt đẹp của dân tộc. Ở các tỉnh nhỏ, ở các huyện, xã, càng xa nơi phồn hoa đô hội, nông dân Việt Nam càng giữ được bản sắc dân tộc, càng gắn bó thiết tha với âm nhạc dân tộc. Mỗi tối, sau ngày lao động mệt nhọc, họ thường giải trí bằng ca nhạc, nhất là những ngày trăng tròn hoặc khi có dịp đám cưới, đám giỗ vui làng, vui xóm. Không phải âm nhạc dân tộc hoàn toàn thoát khỏi ảnh hưởng của xã hội phong kiến thực dân bấy giờ. Nếu đông đảo nhân dân thích những bài ca cổ thì có người bỏ vốn làm ra đĩa hát, in những bài ca lẻ, những tuồng hát bộ, hát cải lương... hoặc lập ra những đoàn hát với mục đích phát triển nghệ thuật dân tộc thì ít, mà để kinh doanh thì nhiều. Người nghệ sĩ dân tộc lúc bấy giờ chỉ còn giữ tâm lòng thanh bạch của mình bằng cách đờn ca trong những đêm thanh vắng với những người "tri âm" mà thôi. Nhưng cũng có người vì sinh kế phải bán tài nghệ của mình, làm đào, kép, nhạc công cho các gánh hát, hoặc đờn dạo, hát dạo. Đem nghệ thuật của mình làm hàng hóa bán ra thì nhất định phải chiều theo thị hiếu của khách hàng. Thị hiếu đó không thể luôn luôn lành mạnh trong khi thực dân và tay sai rắp tâm đưa vào đó những tư tưởng xấu xa phản dân tộc, phản con người, chống lại nền văn hóa dân tộc.

* * *

TRONG những năm đầu vận động cách mạng, người yêu nước, người cách mạng đã lấy nghệ thuật nói chung và ca nhạc nói riêng làm lợi khí, với nội dung lành mạnh, yêu nước, thương nòi, tuyên truyền phát động đồng bào – nhất là các tầng lớp thanh niên – tham gia cách mạng. Âm nhạc đã phát triển đúng hướng và song song với từng bước của cách mạng, đã phải vượt qua vô vàn khó khăn gian khổ để trở thành một mũi tiến công mạnh mẽ trong cách mạng tháng 8 và giữ một vị trí xứng đáng trong văn hóa dân tộc cho đến nay.

Có những bài thơ nói lên lòng yêu nước hay nêu những gương đấu tranh vì chính nghĩa của người xưa để động viên tinh yêu nước, chí quật cường. Có những điệu ca dao, bài ca cổ với nội dung tích cực, nhờ âm điệu quen thuộc như: Hát sa mạc, ru con, bài ca lãnh vân, Tứ đại cảnh, Nam ai v.v... thức tỉnh tinh thần muốn sống độc lập, tự do. Có những vở ca kịch nói lên tấm lòng gắn bó với dân tộc, với Tổ quốc, hay nhắc lại những sự tích cổ truyền đã làm cho người xem tự hào về đất nước, con người của dân tộc, do đó gắn bó hơn và giữ gìn kiên quyết hơn truyền thống văn hóa ngàn xưa. Trong cuộc vận động cách mạng cũng có những bài ca của phong trào cách mạng quốc tế được dịch ra các thể văn vần của ta và hát lên cùng theo làn điệu quen thuộc. Chính bài Quốc tế ca lần đầu tiên được phổ biến cũng theo thể lục bát do người đi đầu trong phong trào cách mạng nước ta là đồng chí Nguyễn Ái Quốc dịch ra. Có những bài dịch lời ca để hát sát ý mà không ăn khớp với nhạc điệu như bài "Hai Slung Quang", cho nên khi hát lên theo các dấu giọng của ngữ ngôn Việt Nam thì không còn giống bản nhạc gốc nữa; nhưng đó cũng là dịp sáng tạo ra một giai điệu mới phỏng theo một giai điệu có sẵn, đó cũng là một kiểu sáng tác trong dân gian mà ta cần nghiên cứu. Thậm chí có bài hát cách mạng của nhân dân Pháp mà đế quốc đưa sang, nhân dân ta làm lời ca theo đúng với bản chất cách mạng của nó: Bài "La Mac-xây-e" là quốc ca của Pháp vốn là bài hát cách mạng của nhân dân Pháp, nhân dân thế giới thường hát trong các dịp vùng lên khởi nghĩa. Bài "Ma-đơ-long đơ-lo-vích-tou" (1) mà ganh hát đồng nữ của bà Trần Ngọc Viện ở Mỹ Tho, ganh hát có sự lãnh đạo của chi bộ Đảng cộng sản Đông Dương đầu tiên, đúng đắt lời ca về khởi nghĩa cho một vở ca kịch của Đoàn. Riêng tôi nhớ lời ca về Hai Bà Trưng khởi nghĩa đắt theo điệu La Mac-xây-e của Tứ Linh, ở Trà Vinh, đăng báo công khai và có thu đĩa hát. (Rất mong các bạn gần xa cho biết thêm về tác giả này). Đoạn đầu bài hát kể chuyện Hai Bà Trưng vì nơ nước, thu nhà đứng lên đánh đuổi Tô Định, nhưng điệp khúc hùng hồn biết bao:

Huyết khí ở đâu người Nam
Để chúng mua gây vườn hoang
Đầu đen, mau đỏ khác hơn thú cầm?
Vui chi có chim lồng!

Và cũng như thói quen các nhà viết sách thời xưa, bài hát đeo thêm hai câu lục bát, vốn ven hai câu mà sục tích biết bao:

"Ai ơi là giống Lạc Hồng
Làm cho rỡ mặt con Rồng cháu Tiên"

Trong những năm 1935–1939, nhiều bài hát cách mạng dựa theo điệu nhạc nước ngoài được phổ biến bí mật trong thanh niên học sinh sinh viên. Có những bài như "Hoàng Phố", "Nhà máy dựng lên đi", "Thanh niên cần về đôi" dịch bài hát cách mạng nước ngoài. Có một số bài hát dựa theo những bài hát công khai của phong trào hướng đạo mà lời ca có nội dung yêu nước, như "Tiếng chiêng đưa", lời ca của Thế Lữ theo điệu Lơ-co, hoặc như bài đưa theo điệu con lạc đà (Le Chameau) có nội dung nói hẳn về cách mạng. Có bài ca chiến sĩ cách mạng sáng tác như "Tiến lên binh hồng, tiến lên đồng tiến...

* * *

THANH niên ở thành phố bị ảnh hưởng của những bài tình ca, những bản nhạc khiêu vũ đất lời ca yêu đương lãng mạn của Pháp, Anh, Mỹ, Nhật v.v... và một số sáng tác của nhạc sĩ Việt Nam còn trong quỹ đạo của nếp sống "vui vẻ, trẻ trung" thời ấy. Nhưng sau 1939, trong phong trào học sinh, sinh viên yêu nước, có những bài hát nói lên danh dự của người thanh niên, tinh đoàn kết, chí quật cường của dân tộc, hay nhắc lại những thành tích lịch sử, gương sáng của anh hùng dân tộc, hoặc những bài kêu gọi quật khởi như "Nguyễn Trãi, Phi Khanh" của Đỗ Nhuận, "Thăng Long Thành" của Văn Cao, "Bóng cờ lau" của Hoàng Quý, "Nhớ quê hương" của Hoàng Phú (Tô Vũ). Tổng hội sinh viên, Đoàn Rồng ở Hà Nội, Đoàn Hùng ở các trường trung học Sàigòn mà Trần Văn Khê, Phan Huỳnh Tấn (Phạm Hữu Tùng), Quách Vũ (Quách Bình Chương) Việt Tiến (Huỳnh Văn Tiếng) và nhiều bạn học sinh, sinh viên khắp Bắc Trung Nam đã phổ biến những bài hát về lịch sử và thanh niên trong cả nước, bất chấp sự cấm đoán, bắt bớ của thực dân.

Trong những năm tiền khởi nghĩa, cùng chung với những bản nhạc công khai, nửa công khai có nội dung lành mạnh, yêu nước, những bài hát cách mạng cũng xuất hiện công khai, nửa công khai từ vùng giải phóng Việt minh đưa về, hay từ các nhà tù đưa ra, hoặc đã bị kiểm duyệt nay hát công khai, như bài "Côn đảo", "Đoàn quân du kích" của Đỗ Nhuận, "Tiếng gọi thanh niên" mà trước kia bị kiểm duyệt, bài "Tám mươi năm", bài "Mắng Việt gian", bài "Xin giữ lời nguyền" "Hồn tử sĩ", bài "Nam tiến" của Nguyễn Mỹ Ca, Huỳnh Văn Tiếng, Mai Văn Bộ, Lưu Hữu Phước, Cao Hồng Lãnh... và cuối cùng là bài "Diệt phát xít" của

Nguyễn Đình Thi và bài "Tiến quân ca" của Văn Cao trên về thủ đô đang sôi sục khí thế cách mạng. Cách mạng tháng 8 bùng lên, những lá cờ đỏ sao vàng đẹp rực rỡ, phất phới bay trong gió mùa thu, giữa tiếng hát cách mạng, đã thức dậy hàng triệu, hàng chục triệu con người đứng dậy giành chính quyền giải phóng đất nước. Nền văn hóa dân tộc sau 83 năm bị thống trị đã được giải phóng từ ấy, trong đó có ngành âm nhạc của chúng ta.

* * *

LÚC bấy giờ nhạc sĩ chuyên nghiệp không có nhiều, đế quốc Pháp không mở trường dạy người Việt Nam sáng tác âm nhạc, nhưng năng khiếu và nhiệt tình vẫn thôi thúc người nhạc sĩ sáng tác. Sáng tác để thay thế cho âm nhạc nước ngoài bao nhiêu năm tràn ngập xã hội Việt Nam, hay sâu sắc hơn, sáng tác để nói lên tấm lòng thương dân yêu nước của mình, nhất là khi có Đảng lãnh đạo, có Mặt trận Việt minh, có phương châm văn hóa cứu quốc Dân tộc – Khoa học – Đại chúng, âm nhạc dân tộc được ánh sáng dẫn đường, con đường cách mạng mở ra cho âm nhạc hiện đại của dân tộc những bước đi nhảy vọt, thênh thang, dù cho những bước đầu còn đó dấm về mặt kỹ thuật.

Từ những bước đầu đã được trực tiếp hay gián tiếp hưởng ánh sáng cách mạng, đó là một đặc điểm, đồng thời là một vinh dự của nền âm nhạc hiện đại chúng ta. Qua hơn 30 năm xây dựng, vượt qua vô vàn khó khăn gian khổ do đế quốc gây nên, do thực trạng kinh tế nghèo nàn, lạc hậu, nghệ thuật âm nhạc chúng ta đã phát triển mạnh mẽ, đạt nhiều thành tích, được nhân dân trong nước ưa chuộng, và nhân dân tiến bộ trên thế giới cổ vũ. Cả dân tộc đổi đời, âm nhạc, một bộ phận của văn hóa dân tộc cũng đổi đời. Người nhạc sĩ lúc bấy giờ đem tâm trí của mình sáng tạo nên những giai điệu mới, nhịp điệu mới, nói lên tâm lòng của mình của cả dân tộc đang tiến lên dưới lá cờ của Đảng tiền phong. Nhiều thanh niên hoạt động âm nhạc nghiệp dư, nhiều bạn trẻ yêu thích âm nhạc; kể cả những em bé cầm cờ đỏ sao vàng tham gia cách mạng tháng 8 đã lao vào lãnh vực âm thanh. Đội ngũ của giới âm nhạc càng ngày càng mở rộng, bước lên với những bước tiến vững chắc, với triển vọng vô cùng to lớn.

Việt Nam ngày nay đã thống nhất. Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ra đời. Như thời kỳ cách mạng tháng tám, 50 triệu người Việt Nam đang chuyển mình bước sang một bước ngoặt vĩ đại. Giới âm nhạc chúng ta cũng đang chuyển mình với chất lượng và số lượng cao hơn rất nhiều so với 30 năm trước. Đội ngũ những người nhạc sĩ cách mạng, nhạc sĩ xã hội chủ nghĩa rất hùng hậu, và anh chị em hoạt động âm nhạc trong vùng mới giải phóng cũng khá đông. Vốn liếng nằm trong tri thức, cũng như trong phương tiện vật chất sẵn có hiện nay, thật phong phú, dồi dào. Di chúc Bác Hồ kính yêu vẫn thúc giục trái tim từng người.

Con đường tiến lên chủ nghĩa xã hội của cả nước đã được Đảng Lao động Việt Nam – người đã đưa dân tộc ta từ thắng lợi này đến thắng lợi khác – chỉ đạo rõ ràng. Dù cuộc xâm lược man rợ của đế quốc Mỹ đã để lại bao nhiêu gốc gác về vật chất, bao nhiêu rác rưởi về tinh thần, nhưng giới âm nhạc, kể cả những người chuyên và không chuyên, cùng hàng triệu anh chị em đang ca hát rầm rập dưới ngọn cờ thống nhất và xã hội chủ nghĩa của tổ quốc, quyết tâm khắc phục mọi khó khăn để tiến lên cùng nhân dân cả nước, quyết tâm cải tạo và xây dựng, phát triển nền âm nhạc Việt Nam dân tộc và xã hội chủ nghĩa, đóng góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng của đất nước.

• LƯU HỮU PHƯỚC

CHÚ THÍCH:

(1) Một bài hát về chiến thắng Phản chống xâm lược Đức trong thế chiến thứ I, không phải bài Ma-đơ-long mà các đoàn cải lương thường dùng trước đây.

Tiếng gọi thanh niên

Lời: HOÀNG MAI LƯU
LƯU HỮU PHƯỚC

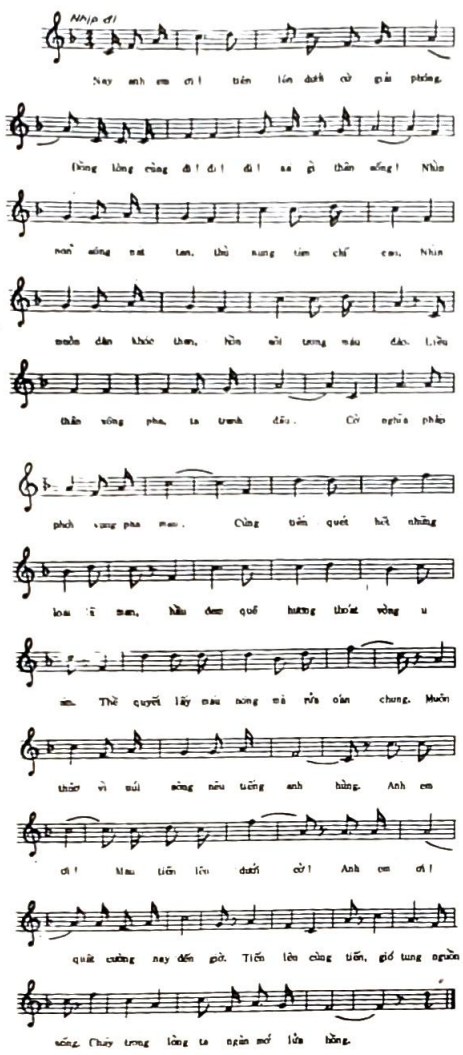

CHÚ THÍCH: Lời ca trên đây soạn lúc chuẩn bị Cách-mạng tháng 8-45
Lời ca dưới đây soạn tháng 4-1941

Nào anh em ơi! tiến lên đến ngày giải phóng!
Đồng lòng cùng nhau ta đi, sá gì thân sống ...

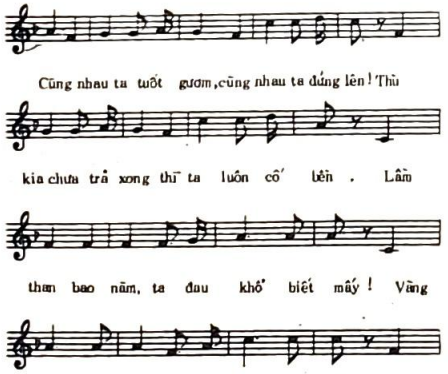

... Loài nó hút lấy máu đồng chúng ta,
Làm ta gian nan, cửa nhà tan rã.
Bầu máu, nhắc tới đó, càng thêm nóng sôi.
Ta quyết thế phá tan quân dã man rồi ...
ĐK Vung gươm lên, ta quyết đi đến cùng!
Vung gươm lên, ta thề đem hết lòng!
Tiến lên đồng tiến, sá chi đời sống!
Chớ quên rằng ta là giống Lạc Hồng!

tiếng đàn

(Tặng các bạn TNXP Xuân Thới Sơn)

Tôi tu xa đến
Nghe vui tiếng đàn
Tiếng đàn không là
Nhưng lan bàng khuâng

Tiếng đàn của anh
Tiếng hát của em
Bay lên bát ngát
Giữa chiều xanh êm

Nỗi đau của đất
Hoang vu bao ngày
Bỗng trăm tiếng nhạc
Xóa rồi hôm nay

Nhà mới mọc lên
Như tiếng đàn em
Gieo mầm cho đất
Xanh vui nối niềm

Ngân lên cao vút
Tiếng của bàn tay
Tìm ta hát đó
Đất trời vui lây

Tiếng đàn mang đến
Hơi thở đất dai
Sẽ xanh bóng lá
Lên theo mỗi ngày

Sẽ dạy nỗi nhớ
Vết chai bàn tay
Chiều lên ráng đỏ
Tiếng đàn đang say

Bay theo chiều nghĩ
Tiếng tơ mát đàm
Đất dâng sức trẻ
Từ bàn tay em

5-1976
• LAM GIANG

từ trận thắng cuối cùng

Từ trận thắng cuối cùng ta trở ve dư hội
Cả đất nước choang lên một sắc hoa hồng
Tu chiến công ta về gặp chiến công
Ký ức nở như mặt trời chói lọi.
Sau cái mốc thời gian là không gian chuyển dội
Ta đã đi lên với tất cả sức mình
Tổ quốc bội thu những mùa gặt mới
Gửi niềm vui theo mỗi chuyến tốc hành.

Ta cài thêm lên ngực những huân chương
Trong loát đạn bom chao ôm vòng gác phố
Ta đến trồng hoa trên những cốn trường mới mở
Và những tuyến đường ngày đêm hát ca.

Hỡi dân em xúng xính áo hoa
Mơ ước lớn xôn xao từng trang sách nhỏ
Đất đã xanh, xanh liền xứ sở
Cây lúa ngậm dòng trong nắng sớm bình yên.

Đất nước tung giờ đang giục tốn lên
Ta vươn vai từ mỗi thân cây hằn vết đạn
Từ mỗi cánh đồng ngất lim
Dưới hoang vu tối ác giặc thù
Từ mỗi lo cao trong lòng đất đi ra
Bốn bề nhà khói...

Từ trận thắng cuối cùng ta trở lại
Thành thơi trên mỗi trang Kiều
Nét hoa văn, cảnh cổ xưa bay mãi
Với nhà thơ đi khai phá những đất nghèo
Em đến với anh đằm thắm tình yêu
Nơi nhịp sống sôi trào trên đất mới.

Cả đất nước dựng cổng chào thắng lợi
Kế hoạch năm năm mở những chân trời
Từ đỉnh cao nay ta vươn tới
Theo bàn tay chỉ hướng của Người.

4-1976
• LAM GIANG

VLADIMIA MAIACÔPXKI và tình yêu

VLADIMIA Maiacopxki (1898–1930) là một nhà thơ ưu tú của nhân dân Liên Xô. Sự nghiệp văn học của ông gắn liền với kinh nghiệm đấu tranh xây dựng chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản của văn học Liên Xô. Tại Việt Nam ta, với thời đại Hồ Chí Minh, Maiacốpxki trở thành người bạn lớn, người đồng chí của nhân dân Việt Nam. Chúng ta quen gọi Maiacốpxki là Maia như gọi người nhà, người anh em của mình. Trang trọng hơn, với tất cả tấm lòng khâm phục thiên tài, chúng ta gọi là nhà thơ Maiacốpxki. Bác Hồ gọi Maia là "đồng chí Maiacốpxki". Trong bài nói chuyện tại đại hội lần thứ III của Trung Ương Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam, dẫn một câu thơ của Maia. Bác nói:

– "Nhà thơ Xô viết, đồng chí Maiacốpxki viết: Chủ nghĩa cộng sản là tuổi trẻ của thế giới do những người trẻ tuổi xây dựng nên."

Nhà thơ Pablo Nêruda của Chi Lê nói: "tiếng thơ tha thiết và hùng dũng của Maia vẫn là mẫu mực cao nhất của thơ ca thời đại chúng ta". Đồng chí Tố Hữu của chúng ta nhận xét: "Maia vẫn là nhà thơ lớn nhất của chủ nghĩa xã hội."

Đề tài tình yêu có một vị trí đặc biệt trong sáng tác của Maia. Không phải chỉ vì anh viết nhiều tác phẩm về tình yêu mà hầu như trong tác phẩm của anh bất kỳ đề tài gì, thể loại gì cũng có ánh sáng và hơi thở của tình yêu. Anh có thể không viết về tình yêu, nhưng anh không thể không viết bằng tình yêu.

Trong quan niệm của anh những ham mê bản năng chưa phải là tình yêu.

Loại ham mê này anh tìm cách gạt đi:

– Khoan dã –
gạt lũ chó
thú ham mê giấy giụa"

Anh chế riễu:
"...bệnh cuồng si" – một chứng bệnh cổ đại khiến năng lượng tình dục của con người, lẽ ra đem phân phối hợp lý cho suốt đời, bỗng dưng trút ào ra cả trong một tuần như một cơn phát viêm ác tính, dẫn đến những hành động điên dại không tưởng tượng được..."

Tình yêu trong quan niệm của Maia, hoàn toàn vượt ra ngoài khuôn khổ "chắn gối, lứa đôi" truyền thống. Nó giống như một hiện tượng thiên nhiên và rộng lớn như thiên nhiên. Tình yêu không chỉ là một tiếng nói của trái tim như quan niệm truyền thống, đối với Maia, tình yêu là cả trái tim và "cả người anh là tim". Hiểu như vậy, tình yêu là động lực của toàn bộ sáng tác của anh. Hiểu như vậy tình yêu trong thơ Maia hầu như đồng nhất với cách mạng. Trong quan niệm của anh, cách mạng đem lại tự do, hạnh phúc cho quần chúng đồng thời trả lại tình yêu cho người nghệ sĩ.

Như vậy, tình yêu của Maia không thể không mang màu sắc của chế độ cờ hồng:

Hôn lên tay
hay hôn lên môi,
tâm thân rung tinh
những người thân thiết
phản ánh lên
màu hồng sáng rực
nước cộng hòa của tôi.

(Thư gửi Tachiana Iakovleva)

LÝ HỘI (Theo: "Maiacốpxki, con người, cuộc đời và thơ" của HOÀNG NGỌC HIẾN, Nhà xuất bản Đại học và Trung học chuyên nghiệp, Hà Nội, 1976).

HÂN HOAN CHÀO MỪNG ĐẠI HỘI "CHÁU NGOAN BÁC HỒ" LẦN THỨ I CỦA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH.

NÓI VỚI CÁC EM

NHỮNG BÔNG HOA ĐẸP

Các em yêu mến,

Thật là vui với không khí tưng bừng của đại hội Cháu Ngoan Bác Hồ ở khắp nơi trong thành phố chúng ta. Các em đã làm nhiều việc cho đại hội phương, xã, quận chỗ mình quá nhỉ. Nào mít-tinh, diễu hành; nào rước đuốc, rước kiệu; nào múa hát trên đường mang theo ảnh Bác và có cả xe hoa... lại thêm văn nghệ, thể dục thể thao mừng đón đại hội nữa kia... thành phố mình như sáng hẳn ra. Em nào cũng vui, em nào cũng cười, Khăn quàng đỏ tươi, đẹp ơi là đẹp, lại càng đẹp khi tuổi nhỏ các em chăm học, chăm làm, không quên lời hay, không bỏ việc vặt, năm điều Bác dạy em cố thực hành như:

— Tập thể các em trong Liên đội phường 1 quận 4 tân tình giúp đỡ đồng bào đang lúc khó khăn bị chim ghẻ cắt, xuống gạo — hoặc đẹp như những em trong Liên đội phường 7 quận Bình Thạnh đã thực hiện xuất sắc "số vàng nghìn việc tốt", có em đạt đến 390 việc tốt mỗi tháng — Đấy nhé các em, các em phải học tập các bạn ấy và làm như các bạn ấy. Mỗi em phải là một bông hoa thơm ngát trong vườn hoa "Cháu Ngoan Bác Hồ" như bông hoa đẹp Nguyễn Đức Duy đã dành mọi suy nghĩ của mình cho Đội, cho công tác; như Tô Ngọc Thanh nổi danh bụi đời trước kia đã tự rèn luyện theo lời Bác dạy thành thiếu niên ngoan; như cô giáo quàng khăn đỏ.

... Trong tuổi nhỏ cũng sẵn sàng làm tốt công tác bình dân học vụ như Nguyễn Viết Bông vừa học giỏi vừa lao động nuôi thân và phụ giúp gia đình...

Các em yêu mến,

Hãy các em đang tự hào trước những đóng góp của các em và những việc làm tốt của các bạn em. Các em đã làm rạng rỡ màu đỏ của lá cờ Đội, làm đẹp thêm lên thành phố mang tên Bác Hồ kính yêu. Hãy cố gắng hơn nữa, các em của chị. Em nào chưa được làm Cháu Ngoan Bác Hồ thì cố lên, thi đua làm theo 5 điều Bác Hồ dạy để được đại hội lần sau công nhận danh hiệu Cháu Ngoan Bác Hồ, còn em nào đã là Cháu Ngoan Bác Hồ thì phấn đấu để mãi mãi vẫn là Cháu Ngoan Bác Hồ đấy nhé. Gửi đến các em lời chúc thành công.

• CHỊ PHỤ TRÁCH

— Phòng đọc sách của Ấp Chợ Cầu, Xã Đông Hưng Thuận, mỗi ngày phục vụ từ 60 đến 100 bạn Thiếu nhi.

Lao động, học tập hăng say xứng là cháu Bác, mỗi ngày em chăm

— Tổ hợp "vót trúc" của các bạn Ấp Chợ Cầu. Học hỏi và rèn tay nghề. Những thanh trúc này sẽ là những tấm sao trúc xinh đẹp cho nhà nước xuất cảng

em làm kế hoạch nhỏ

HỢP TÁC XÃ MĂNG NON TÂN HIỆP

— Mừng "Mừng Tổ quốc thống nhất" năm nay, các bạn đội viên xã Tân Hiệp, quận Hốc Môn có những hoạt động thết là phong phú các bạn ơi! Nghe tin Nam Chi vội theo chuyến xe đò về thăm quê hương 18 thôn vườn trầu, thăm Tân Hiệp ngay đấy:

HOẠT ĐỘNG HÈ VUI

— Tân Hiệp vào hè với nhiều thú vị lắm. Cắm trại, văn nghệ, nghỉ thức Đội, thể dục thể thao... sôi nổi, thu hút. Vừa qua trong dịp tổng kết thi đua chào mừng phiên họp Quốc hội lịch sử, Tân Hiệp đã đoạt nhiều giải — Môn bóng đá, các cầu thủ thiếu nhi đã đoạt giải về tinh thần tổ chức kỷ luật. Trong đó xuất hiện nhiều bạn ra quân rất cừ.

HỢP TÁC XÃ MĂNG NON

— Chắc các bạn lạ lắm về cái tên mới này?

— Mà lạ thật các bạn ơi. Dưới sự quản lý của Liên đội xã Tân Hiệp. Hợp tác xã Măng Non có khoảng 206 xã viên đều là đội viên thiếu niên tiền phong, mà không có xã viên nào có tiền bỏ vào cổ phần của hợp tác xã hết, thế có lạ không hả các bạn?

— Nam Chi thắc mắc quá, phải tìm đến bạn Trần, xã viên xuất sắc hội mới được... Bạn Trần đây rồi. Nghe thắc mắc xong bạn liền giải thích:

— Hợp tác xã Măng Non Tân Hiệp được hình thành là do tiền lời phân phối bánh mí đấy: Mỗi ngày, sáng sớm các bạn đến phòng thương nghiệp lãnh 19 xu một ổ, và phân phối tận tay đồng bào với giá 20 xu.

Xã viên Măng Non Tân Hiệp, đang phân phối bánh mì đến đồng bào trong xã.

— Thế ra thế! — Bạn Trần con cho biết, đến nay hợp tác xã đã có một số cơ sở vật chất như: cờ đội, khăn quàng phục vụ cho hoạt động Đội — Ngoài ra hợp tác xã còn có hai ao cá, một ao đường kính rộng 12 mét, một ao đường kính rộng 10 mét — Những rẫy khoai mì khoảng 5.000 gốc, 50 vồng lang. Các bạn chia ra trách nhiệm như: Những bạn ở gần chợ phân phối bánh mí, Đội gần ao cá nuôi cá, Đội gần rẫy thì vun bón, tưới rẫy. Vài tháng tới đây, cá sẽ đầy ao, khoai sẽ đầy cù, các bạn sẽ đi vào việc thu hoạch kết quả. Vui quá hả các bạn...

Nam Chi còn nghe các bạn bàn tán, những kết quả thu hoạch sẽ bán cho nhà nước và phân phối cho xã viên. Hoan hô tinh thần làm ăn tập thể của các bạn!

Cũng từ tiền quỹ mỗi ngày một nhiều, một nhà sách cũng vừa được khai trương, phục vụ việc đọc sách và bán sách — Ngoài ra sắp tới đây, các bạn sẽ nghiên cứu khoa học, học hỏi kinh nghiệm, để áp dụng vào việc chăn nuôi, trồng trọt.

Được Chi Bộ, Chi Đoàn và đồng bào tại chỗ thương yêu, giúp đỡ. Nam Chi tin rằng hợp tác xã sẽ ngày càng phát triển, phục vụ tốt cho Đội, cho đồng bào.

— Và trong Đại hội Cháu Ngoan Bác Hồ của quận Hốc Môn khai mạc vào ngày 10, 11 tháng 8 tới đây, hợp tác xã Măng Non Tân Hiệp sẽ là một tập thể báo cáo điển hình về thành tích của mình. Các nơi đang chờ theo chân Tân Hiệp đấy!

• NAM CHI

EN LÀM « TỰ BÁO »

Chim quạ bắc cầu
Đến ngày mưa ngâu
Mưa cánh đồng xa
Ướt lá mái nhà
Ướt sân sinh hoạt
Làm sao múa hát?

Đến ngày mưa ngâu
Chim quạ bắc cầu
Mạ trổ màu xanh
Cha mẹ ra đồng
Trâu đòi ngọn cỏ
Ai dắt trâu đi?
Ai làm "tự báo"?

Sáo trúc vắt lưng
Nón gối sừng trâu
Em cúi rạp đầu
Mượn lưng trâu nhé
Trâu ơi thong thả
Như cò bên sông
Trâu đứng động đậy
Chữ múa khó trông

Em làm "Tự báo"
Giữa cánh đồng làng
Có trâu làm ghế
Có trâu làm bàn

• THANH THANH

Hôm nay
Những C
Em bao
Nay thả

Đại hội «cháu ngoan Bác Hồ» tại phường 11 Quận 10

Vừa được tin các bạn phường 11 (quận 10) tổ chức đại hội "cháu ngoan Bác Hồ", Khăn quàng Đỏ đã có mặt ngay tại khu đại hội ngày 8 tháng 8 năm 1976.

Trong đại hội, các bạn được bầu là: "cháu ngoan Bác Hồ" đã lên lãnh quà, đeo vòng hoa: "cháu ngoan Bác Hồ" và nhận giấy công nhận của Đoàn. Bốn bạn: Giao, Khải, Liên, Thảo đã lên báo cáo thành tích của các bạn, lại thêm hoạt cảnh minh họa các hoạt động bài trừ cờ bạc ma túy, rèn luyện thân thể theo lời Bác dạy... được đại hội vỗ tay liên tục, làm Khăn quàng Đỏ mỏi nhừ 2 tay.

Chương trình đại hội kéo dài suốt cả ngày các bạn ạ. Buổi chiều thi đua thể thao. Tối, tất cả các bạn trong phường 11 diễu hành rước đuốc đón mừng đại hội toàn thành sắp tới.

Múa lân, dán khẩu hiệu chào mừng đại hội

Tùng xính... tùng xính... tùng xính.

Ai thích quá các bạn ơi, đoàn lân chào mừng đại hội "cháu ngoan Bác Hồ" của các bạn quận 6 và phường 9, quận 4 làm vui đường phố lắm đấy. Khăn quàng Đỏ thích quá; tưởng đoàn thiếu nhi quận 6 đang diễu hành trên đường Lục tỉnh cổ động chào mừng đại hội thu hút đầy người xem hai bên đường. Riêng các bạn phường 9 (quận 4) sôi nổi hơn, các bạn tự làm lấy 1000 bích chương khẩu hiệu chào mừng đại hội đi dán khắp nơi trong khu phố mình.

Còn các bạn ở các quận khác cũng có nhiều hình thức cổ động hay lắm: Hàng tuần, các bạn xã Vĩnh Lộc Bình Chánh đã phóng loa tại xã đoàn giới thiệu về đại hội và các cháu ngoan Bác Hồ trong xã, các bạn ở quận 10 lại tổ chức rước đèn buổi tối... thật nhiều sáng tạo phải không các bạn?

Lập thành tích chào mừng đại hội

Alô! Alô! phường 1, quận 4 đây!

– Mời Khăn quàng Đỏ đến phường 1 nhé! có nhiều chuyện hay lắm.

– Thế à! Khăn quàng Đỏ đến ngay đây, chờ nhé. Phường 1 đây rồi, nghe các bạn kể về sinh hoạt phong phú lắm, Khăn quàng Đỏ thích quá. Chào mừng đại hội các bạn đã chia nhau quản lý ngay khu vực mình đang ở... các bạn dán khẩu hiệu chào mừng đại hội ở nhà mỗi bạn đội viên và thiếu nhi trong phường, sôi nổi quá các bạn nhỉ.

• KHĂN QUÀNG ĐỎ

TÂM TÌNH CỦA BÉ

Ngày em được vào Đội
Quàng khăn hồng thắm tươi
Một góc cờ Tổ quốc
Vinh quang mang tên Người
Năm điều Bác Hồ dạy
Em luôn luôn vâng lời
Em quyết tâm rèn luyện
Để mai sau nên người
Tiếp tục cho sự nghiệp
Cách mạng đầy sáng tươi

Em tham dự đại hội
Lòng em rất bồi hồi
Em trông lên ảnh Bác
Bác nhìn em Bác cười
Em thấy mình hạnh phúc
Tim tưng bừng reo vui.

ngày đại hội
Cháu Ngoan Bác Hồ
ngày phấn đấu
a lòng ước mơ

• ANH NHƠN
(Ban Thiếu nhi)

CHÁU Ở ĐÂU ?

lời của THANH THANH
tranh của ĐỖ TRỌNG THÁNH
CHI ĐỘI LƯU VĂN LIỆT
PHƯỜNG 7 – QUẬN GÒ VẤP

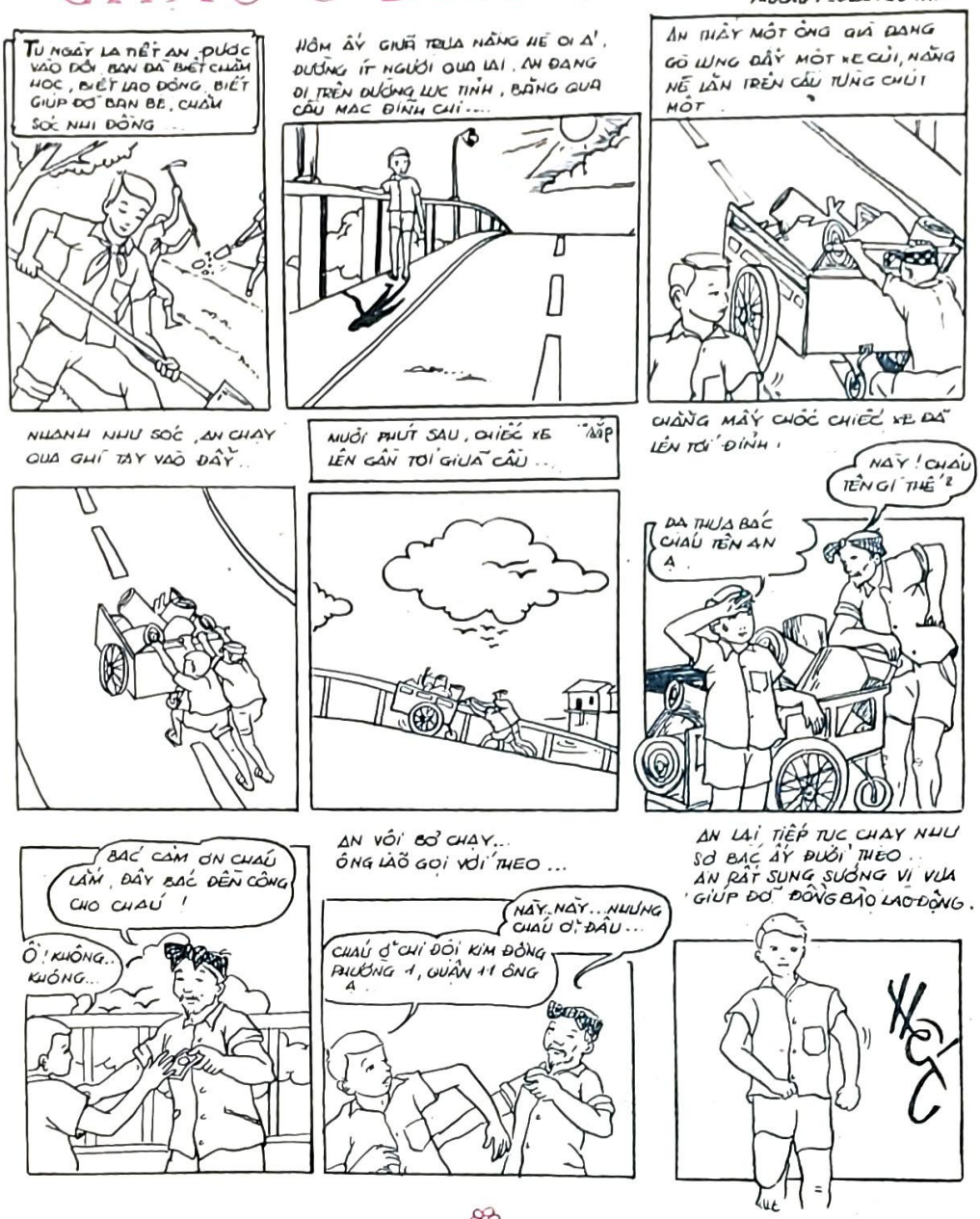

TRÒ CHƠI

ĐẠT DANH HIỆU "CHÁU NGOAN BÁC HỒ"

- Nhắc nhở chúng ta làm nghìn việc tốt, thực hiện tốt 5 điều Bác dạy để đạt danh hiệu cháu ngoan Bác Hồ.
  Luyện tập tính nhanh nhẹn sáng tạo khéo léo.
- Dụng cụ sân bãi: ngoài sân rộng, người chơi không giới hạn.
- CÁCH CHƠI:

Tùy theo người tham gia mà chia làm hai hoặc ba đến năm nhóm. Mỗi nhóm khoảng mười người. Bây giờ các nhóm bắt đầu thi đua đạt danh hiệu "cháu ngoan Bác Hồ".

Người quản trò nói nhỏ cho người đại diện mỗi nhóm những hành động trong 5 điều Bác Hồ dạy như nâng đỡ người mang nặng, quét nhà... Người đại diện sẽ về nhóm mình diễn tả bằng hành động để các bạn đoán xem thuộc vào điều thứ mấy và đang làm gì. Các nhóm khác có thể cử người sang kiểm soát.

Quản trò sẽ ấn định số điểm mỗi câu xem nhóm nào đạt được danh hiệu "cháu ngoan Bác Hồ".

• ONG VÀNG

CÁO LỖI BẠN ĐỌC.

Tạm gác lại truyện tranh "Ác Điểu" và bài "Truyền thống Bến Tre" vì bài vở kỳ này tập trung cho đại hội "cháu ngoan Bác Hồ"

SỨC SỐNG Ở NHÀ MÁY

những bước đi lên

TIẾNG động cơ, tiếng máy dập, tiếng rít của máy cưa cùng ánh lửa hàn màu vàng xanh chợt loe lên rồi chợt tắt đã làm cho cả người tôi nóng lên, thèm thuồng được hoà nhập với những sinh hoạt thật trẻ, thật khoẻ khoắn và sinh động giữa những giờ phút bắt đầu cho một ngày hoạt động của một nhà máy.

Rời phòng làm việc của đồng chí trưởng phòng chính trị, tôi tìm đến xưởng cơ khí. Giữa tiếng động cơ êm nhẹ, nhịp nhàng của cả rừng máy tiện đang trong ca sản xuất, đồng chí Sơn, tổ trưởng tổ kỹ thuật sản xuất và là phó bí thư chi đoàn Tổng Cơ Giới đã kể cho tôi nghe những đổi thay, những bước đi lên của nhà máy và nhất là không khí sinh hoạt sôi nổi của thanh niên Chi đoàn vừa được biểu dương có thành tích cao nhất về phát huy sáng kiến cải tiến kỹ thuật của toàn nhà máy và sắp về báo cáo trước hội nghị chuyên đề do Thành Đoàn tổ chức. "Trong kháng chiến chống Mỹ, nhà máy là một cơ sở hậu cần lớn, chuyên lắp ráp những phương tiện, những dụng cụ phục vụ chiến tranh, đánh phá Cách mạng Z.751 đã phá tung thành trì đen đúa cũ để lớn lên ngay những ngày đầu giải phóng. Và, bây giờ là một nhà máy chuyên sản xuất những mặt hàng phục vụ Quốc phòng, phục vụ hoà bình và nền kinh tế Quốc dân. Những trục lắp chiến xa hư của địch ngày xưa, chúng tôi đã chế biến thành trục hộp số của máy cày. Hàng tháng cơ xưởng đã cung cấp cho nhà máy nông cơ Vikyno 300 bộ trục. Những tấm vỉ sắt lót bãi đáp trực thăng của Mỹ ngụy chúng tôi đã sản xuất thành những cuốc, xẻng phục vụ cho các công trình thủy lợi, các vùng kinh tế mới ... Mê thép đầu tiên, một công trình của thanh niên cũng đã được rót ra để đúc 100.000 con cóc đường rây phục vụ cho công trình xây dựng tuyến đường sắt thống nhất. Ngoài ra, thanh niên cũng đã thực hiện những vì kèo tiền chế phục vụ cho xây cất và tái thiết."

Dừng lại bên một máy tiện, đồng chí Sơn tiếp: "Chúng tôi lấy việc làm ra thật nhiều của cải vật chất, để phục vụ nhân dân làm mục đích và tăng năng suất vẫn là vấn đề hàng đầu. Bởi chúng tôi quan niệm rằng: mục tiêu chính trị duy nhất vẫn là: hoàn thành kế hoạch. Bằng mọi cách, kết hợp nhiều mặt để đưa năng suất lên cao. Tuy nhiên, để tạo được phong trào thi đua lao động sôi nổi như hiện tại không phải là chuyện dễ, chúng tôi đã trải qua một thời gian vô cùng vất vả. Như các đồng chí đã biết, trong số 3000 công nhân của Z.751 đã có hơn 2000 thanh niên. Ngày xưa những thanh niên vào đây chỉ để tìm miếng sống và trốn lính, thậm chí, có một số thuộc thành phần "ăn chơi", "bất cần đời". Thế nhưng, với ánh sáng của Đảng, qua sự lãnh đạo khéo léo của Chi bộ, của ban giám đốc, Chi Đoàn đã ra đời và tất cả thanh niên lần lượt vào tổ chức.

Trong suốt nửa năm rồi, phong trào thi đua tăng năng suất luôn được đẩy lên thành sinh hoạt thường xuyên của thanh niên khắp 4 phân xưởng đục, mộc, cơ khí và kim khí. Chúng tôi đã hoàn thành xuất sắc kế hoạch vượt 113% và chưa khược từ bất cứ một mặt hàng nào đưa đến cơ xưởng. Về vấn đề tăng năng suất nếu tăng giờ làm để tăng năng suất thì đó là biện pháp kém nhất. Chúng ta phải làm thế nào để tăng năng suất mà không cần tăng thời gian và công sức lao động. Tuy nhiên, với đặc tính tình hình hiện tại của nước ta sau nhiều năm chiến tranh, chúng ta tạm sử dụng phương thức kết hợp cải tiến kỹ thuật với việc tăng giờ. Trong suốt hơn hai tháng qua, vì một số yêu cầu cấp bách, nhiều toán thanh niên đã tình nguyện làm thêm cả đêm, nhờ nhiệt tình sôi nổi này, nhà máy đã giải quyết được một số mặt hàng.

Trong mọi sinh hoạt, mọi công trình, người đoàn viên không chỉ là đầu tàu, là mũi đột phá mà còn luôn suy nghĩ, tính toán để tìm ra phương pháp tốt nhất giải quyết vấn đề, hai câu hỏi luôn đặt ra trong đầu óc chúng tôi là: Tại sao vấn đề lại diễn ra như vậy. Và, chúng ta phải giải quyết như thế nào?"

Nghỉ một chút, liếc nhìn một vòng khắp cơ xưởng đồng chí phó bí thư nhấn mạnh:

– Cải tiến kỹ thuật, hợp lý hoá sản xuất là phong trào của quần chúng, chúng ta phải trang bị cho họ một số vốn về kiến thức khoa học. Đấy là lý do thúc giục chúng tôi thường xuyên mở lớp kỹ thuật kim loại. Không có sáng kiến, nhất định không thể tăng năng suất được, phát huy sáng kiến phải có kế hoạch, đi từ thấp lên cao. Chúng tôi đã thực hiện một cách có tổ chức phương thức này.

Khi hỏi về các mặt sinh hoạt khác người kỹ sư trẻ tuổi chỉ vào cơ xưởng:

– Anh hãy nhìn những mái tóc của thanh niên cùng nét mặt của họ, và anh hãy nhìn những khẩu hiệu, những tờ báo tường đằng kia. Những hình ảnh đáng yêu ấy trước đây hơn một năm nhất định không có. Tiếng hát có cao, sức khỏe có dồi dào thì năng suất mới đạt yêu cầu ...

Câu chuyện của chúng tôi đang nửa chừng thì hồi chuông báo ngủ vang lên. Chúng tôi đành hẹn trở lại làm việc vào buổi chiều và tối. Tôi bước ra khỏi cơ xưởng. Từng toán thanh niên 5, 3 người tay cầm chén, miệng ca vang, đang tiến về hướng nhà ăn tập thể. Thêm một hình ảnh đẹp đã đến với tôi. Bài ca tuổi trẻ, sức sống thanh niên đang bùng cháy giữa xưởng Tổng cơ Giới và khắp các cơ xưởng nhà máy Z.751.

người già và tuổi trẻ ở đây

"LỰC lượng cơ bản và triển vọng lâu dài tại nhà máy là thanh niên. Chúng tôi vẫn suy nghĩ như vậy. Do đó, khi chưa có Chi Đoàn, chúng tôi cũng đã tập hợp thanh niên lại thành đội ngũ, để lớp công nhân lớn tuổi thấy rõ sự cần thiết của lực lượng này trong sản xuất, đồng thời cũng tôi cũng phân tích rõ chỗ dựa của thanh niên là những người thợ lớn tuổi, nhiều kinh nghiệm. Chúng tôi luôn bồi dưỡng lực lượng trẻ này từ kiến thức khoa học kỹ thuật đến vai trò của người công nhân xã hội chủ nghĩa và cả đến cách thức làm một tờ báo tường, tổ chức một đội bóng, thực hiện một chương trình văn nghệ. Chúng tôi đã . mạnh dạn giao kế hoạch cho họ.

Chúng tôi vẫn thường hỏi thanh niên trong lúc họ đang thực hiện một công trình nào đó: Liệu chúng ta còn cách làm nào khác để vừa nhanh và vừa ít tốn sức, năng suất tăng mà chất lượng đạt yêu cầu? Sau mỗi lần như thế, thanh niên lại cung cấp cho nhà máy những sáng kiến mới. Nếu không có kỹ sư, những biết vận động và tập hợp thanh niên lại, khích động óc sáng tạo và khai thác đúng mức khả năng của họ thì chúng ta cũng làm được việc. Chúng tôi đã nghĩ như vậy, chúng tôi đã làm như vậy trong suốt hơn 1 năm qua ..."

Vẫn giọng nói truyền cảm, sôi nổi như một thanh niên, đồng chí Biên, bí thư Chi bộ của xưởng Tổng cơ giới tiếp: "Những công nhân lớn tuổi ở đây đã tin tưởng tuổi trẻ, tin ở sự nhạy bén của Chi Đoàn. Chúng tôi đang nhìn về họ với tất cả tin yêu ..."

BỨT KHỎI XÍCH XIỀNG NÔ LỆ TỪ NGÀY CÁCH MẠNG MÙA THU

THÁNG 8 năm 1945, dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân ta làm cách mạng thành công, lật đổ ách thống trị của bọn thực dân và phong kiến, lập nên nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Nhân dân trở thành người chủ của đất nước, thanh niên là mũi nhọn xung kích trên mỗi mặt trận. Hơn 30 năm qua, song song với cuộc đấu tranh gian khổ chống chủ nghĩa thực dân cũ và mới, thanh niên ta không ngừng phát huy quyền làm chủ của mình nhằm bảo vệ đất nước và xây dựng xã hội mới.

Nay tiếp nối truyền thống cách mạng tháng 8, cùng với toàn dân, thanh niên hoàn toàn làm chủ đất nước mình từ Nam chí Bắc, hình thành nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, tất cả mọi người sinh ra đều bình đẳng, Pháp lý cách mạng nhằm phục vụ chủ yếu giai cấp cơ bản, đặt vị trí của những vấn đề thuộc về nguyên tắc chính trị cũng như đời sống, tạo tiền đề cho nhân dân ta đóng góp tích cực trong việc khôi phục và phát triển kinh tế, hàn gắn vết thương do chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ gây ra. Mục đích làm cho dân giàu nước mạnh là lý tưởng cao đẹp của chế độ mới.

*** Sức khỏe và tính mạng của người thanh niên lao động được bảo vệ**

Tuyên ngôn độc lập ngày 2/9/1945, Hồ Chủ tịch khẳng định nước Việt Nam thoát ly hẳn quan hệ với thực dân Pháp, xóa bỏ hết những hiệp ước mà Pháp đã áp đặt một cách phi lý, xóa bỏ mọi đặc quyền của thực dân. Đồng thời chỉ rõ rằng nhân dân lao động không còn bị áp bức bóc lột.

Xuất phát từ quan điểm "Người là vốn quí" mà vấn đề bảo hộ lao động đã trở thành chính sách của Đảng và nhà nước cách mạng. Vấn đề cơ bản đặt ra, người thanh niên lao động ngoài hưởng đồng lương còn được bảo vệ sức khỏe và tính mạng. Sự kiện này là một đổi đời quan trọng đối với tất cả công nhân, viên chức. Ai cũng được hưởng chính sách tốt đẹp của cách mạng.

Không ngừng cải thiện điều kiện làm việc, giảm nhẹ sức lao động, hạn chế và dần dần đi đến loại trừ những nhân tố không an toàn trong sản xuất, Đảng và Chính phủ đã ban hành, bổ sung nhiều qui định về chế độ bảo hộ lao động (Thông tư số 10/LĐTT ngày 6-8-1945 của bộ lao động về giữ gìn vệ sinh và an toàn cho công nhân xí nghiệp. Ngày 20/9/1946 liên bộ y tế lao động ra thông tư số 1.061/- Thông tư lao động về chế độ bảo vệ sức khỏe ở các công trường cùng nhiều biện pháp, qui chế khác).

Sự quan tâm của cấp lãnh đạo khiến đời sống người thanh niên lao động và công nhân viên chức ngày một tăng cao phương châm đã đề ra:

"Sản xuất phải an toàn, an toàn để sản xuất".

Nay trở thành sinh hoạt chủ yếu của nhân dân ta, chỉ rõ rằng Đảng và Chính phủ không chỉ đề ra đường lối mà còn chỉ đạo cụ thể các ngành, các cấp thực hiện.

*** Những biện pháp và qui chế cụ thể:**

Bước đầu các biện pháp chính yếu đề ra như sau:

– CHẾ ĐỘ CÔNG TÁC VÀ SINH HOẠT: *Mỗi ngày làm việc 8 giờ. Trường hợp đặc biệt có thể làm 10 giờ nhưng tổng số giờ làm việc trong một tháng trung bình không quá 9 giờ một ngày. Sinh hoạt, hội họp ban đêm không được kéo dài quá 10 giờ. Trong 6 ngày làm việc cần có hai đêm nghỉ hoàn toàn, không hội họp hay học tập.*

– ĐỀ PHÒNG NHIỄM ĐỘC: *Trong nghề nghiệp phải sắm đủ phương tiện bảo hiểm như quần áo bảo hộ, găng tay, ủng, kính đeo mắt... Ngoài ra thuốc thang điều trị, chế độ bồi dưỡng cho công nhân được qui định cụ thể.*

Sau khi hòa bình lập lại, nhà nước cách mạng chú tâm đến quyền lợi của phụ nữ lao động, đã ban hành những qui định mới.

Khai triển thông tư 1061, đề ra:

– KHI CÓ THAI: *Tránh làm việc nặng, khỏi gắng sức nhiều. Tránh làm việc dễ xảy ra tai nạn hay làm gần nơi dễ xảy ra tai nạn. Không làm đêm hay làm thêm giờ. Được đi khám thai 3 lần. Đến tháng thứ 7 và thứ 8 cứ 8 giờ làm việc được nghỉ 1 giờ. Được nghỉ hoàn toàn một tháng trước khi sanh và hưởng trọn các khoản phụ cấp về sinh đẻ.*

– KHI HÀNH KINH: *Tránh thức khuya hay lội nước, nếu không có việc nhẹ thì cho làm 1/2 công việc ngày thường. Trong những ngày hành kinh, nếu cơ thể mệt nhọc, xét thấy không làm việc được thì cho nghỉ ngơi.*

Khi có con được trợ cấp đông con theo chính sách cải tiến tiền lương năm 1958. Được gởi nhà trẻ tập thể, các cháu dưới 2 tuổi được cho ăn, giặt giũ và tắm rửa.

Trên đây là một số thành tích của chế độ ta về mặt bảo hộ lao động (chưa kể thêm phần bảo hiểm xã hội). Nhờ làm tốt công tác này mà tai nạn lao động ngày một giảm. Theo thống kê chúng ta được biết: tai nạn tổng số công nhân là 100 thì năm 1960 còn 38. Số tiền về thiết bị an toàn và trang bị phòng hộ lao động tăng gấp ba năm 1958. Điều đó nói lên bản chất tốt đẹp của chế độ ta, đã coi trọng sức khỏe và tính mạng của nhân dân.

Cách mạng tháng 8 đem lại độc lập dân tộc, đổi đời giai cấp công nhân lao động. Ngày nay cả nước thống nhất, nhiệm vụ sản xuất ra nhiều của cải là sứ mạng của toàn dân, trong đó thanh niên làm nòng cốt.

Chúng ta hăng hái tiến lên hàng đầu, hoàn thành nhiệm vụ đó.

● THUẬN VÂN

Z.751

mái tóc hớt ngắn sau cùng

THẬT đúng với lời giới thiệu của đồng chí Tổ trưởng sản xuất khi chiều, chúng tôi đã không tìm thấy ở Huỳnh Tấn Tòng, người thợ tiện 22 tuổi của cơ xưởng một dáng vẻ nào để gọi anh là một thanh niên ăn chơi, bất cần đời trước đây mấy tháng. Với mái tóc hớt gọn, với cặp mắt chăm chú trong từng động tác khi điều khiển máy tiện. Tòng đã vẽ cho chúng ta hình ảnh một người thợ nhiệt tình. Đặt cái khớp nối thứ 30 mà anh vừa tiện xong lên bàn, kéo miếng giẻ dính đầy dầu nhớt, vừa lau tay Tòng vừa nhìn tôi cười:

— Đêm nay mưa lớn quá anh nhỉ.

— Vâng, anh sửa soạn nghỉ à?

— Đủ số rồi, 30 cái trong 4 tiếng, tôi vẫn giữ mức đó từ hai tháng nay.

— Còn ngày xưa thì sao?

— Ngày xưa tụi này làm chơi mà anh, 7 tiếng: 15 cái, có ngày không tới. Làm gì cho nhiều, mình vào đây chỉ để trốn lính mà!

— Chắc anh làm thêm ca đêm để kiếm tiền giúp gia đình?

— Cái đó cũng có, nhưng không là lý do chính, tôi tự nguyện, vì mình là thanh niên.

9 giờ 15 phút, cơn mưa bên ngoài có hướng bắt đầu nhỏ dần, bóng Tòng đã khuất trong bóng đêm và trong mưa. Tôi bắt đầu suy nghĩ về người thanh niên có mái tóc hớt ngắn sau cùng trong đợt vận động nếp sống mới của phân xưởng cơ khí vừa qua. "Tôi tự nguyện, vì mình là thanh niên". Rõ ràng cách mang đã dạy cho anh lời ca ấy cũng như là chấp cánh cho anh bay lên.

• HOÀNG ĐÀM

NHỮNG HOẠT ĐỘNG RẤT TRẺ TRUNG Ở VI-KI-NÔ

Ở nhà máy này cách đây không lâu, cứ mỗi kỳ lĩnh lương (số lương chưa phải là dư dả), người ta lại thấy từng tốp, từng tốp thanh niên rủ nhau đi ăn nhậu, rồi đi đánh bài. Nghỉ trưa cũng đánh bài đánh bài cả trên xe ô tô trong những lúc ra về. Tuổi trẻ chìm trong cái gọi là "Bình xập xám". Có những gương mặt còn rất trẻ mà đã bị tàn phá bởi những cơn nghiện xí ke, trông lúc nào cũng đờ đẫn và gầy guộc.

Họ sống như vậy bởi vì họ không còn chỗ nào vui chơi hơn, không có công việc gì cho họ làm tốt hơn. Nhà máy chuyên lắp ráp máy cày này không còn nguyên vật liệu nữa, công việc cầm chừng bữa có bữa không. Quá khứ vốn đầy rẫy những trụy lạc, cộng với tư tưởng làm việc quen trông vào viện trợ, tạo cho những con người chưa bao giờ sáng tạo trong nghề nghiệp, trong cả cuộc đời mình, những tháng ngày vô vị như vậy.

Thế mà chỉ gần một năm đoạn lìa với quá khứ vô vọng ấy, tuổi trẻ nhà máy VIKYNÔ đã đem đến đại hội những người thanh niên tiên tiến tỉnh Đồng Nai 123 sáng kiến cải tiến kỹ thuật, biến một nhà máy chuyên lắp ráp thành một nhà máy chế tạo, sản xuất máy cày, máy bơm cho nông nghiệp, biến những con người xưa cũ trở thành những con người sáng tạo đầy nhiệt tình.. Người thanh niên nghiền xí ke hôm xưa, trở thành một người có nhiều sáng kiến. Quá khứ đáng sợ trong anh lùi dần chỉ để lại một quầng thâm rất mờ trên mi mắt. Sáng lên rạng rỡ trên ngực anh, chỗ của trái tim tuổi trẻ đập rộn ràng là chiếc huy hiệu đoàn viên Thanh niên Lao động HỒ CHÍ MINH quang vinh. Tên người đoàn viên đó là Nguyễn văn Đoan.

Trong báo cáo điển hình đọc trước đại hội, thanh niên chi đoàn VIKYNÔ đã dành những lời đầu tiên để cảm ơn Đảng, cụ thể là chi bộ nhà máy đã tổ chức và hướng dẫn tuổi trẻ VIKYNÔ vào những hoạt động tốt đẹp tạo nên nguồn nhiệt tình sáng tạo không ngừng trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội phồn vinh. Những người thanh niên VIKYNÔ đến với tập thể bắt đầu từ những tiếng hát, tiếng hát yêu đời cùng với những đội bóng chuyền, bóng bàn, tạo cho họ những niềm vui khỏe khoắn, lành mạnh. Những cuộc rượu chè cờ bạc thưa dần rồi mất hẳn. Tuổi trẻ bỗng thấy gần nhau hơn bởi vì họ có chung một nơi để mà vun xới, mà lo lắng, đó là tập thể.

Tập thể tuổi trẻ bắt đầu những hoạt động rất trẻ trung đó được chi bộ gọi là cánh tay phải của Đảng. Ai cũng thấy tự hào về vai trò, trách nhiệm và tên gọi mới của mình.

Khẩu hiệu "đâu cần thanh niên có việc gì khó có thanh niên" thôi thúc anh em lao vào những khó khăn của nhà máy. Tiểu ban khoa học kỹ thuật ra đời, những buổi làm ngoài giờ, ráp 7 máy bơm SCUS được ban lãnh đạo nhà máy khen ngợi, bước đầu tạo nên khí thế mới trong những ngày họp hội nghị hiệp thương chính trị hai miền. Bằng nhiệt tình cách mạng và trí thông minh anh chị em thanh niên đã tính chế một máy cày mang tên "Thống Nhất".. Đoàn viên là những người luôn đi đầu trong công tác. Có những đêm phải thức đến 3 giờ sáng để làm thêm cử phận, hôm sau làm luôn cả chủ nhật khi chiếc máy cày ra đời. Đó là công trình đầu tiên của phong trào thanh niên trong toàn khu kỹ nghệ thành công bước đầu nói lên sức mạnh của tập thể, thức tỉnh và lôi cuốn cả những người còn lừng chừng, ngại khó ngại khó. Số thanh niên được vào đoàn tăng lên. Loa truyền thanh của nhà máy vang lên lời biểu dương, khen ngợi những ca nhân xuất sắc, trong công tác sản xuất. Cứ sau mỗi bữa ăn buổi trưa, mỗi người ngồi nghe loa phóng thanh:, chia xẻ niềm vui với những người bạn vừa được biểu dương và những ý nghĩ trong trẻo sáng tạo lại lóe lên trong đầu những người thợ trẻ.

Ngày 30-12-75 những người thợ trẻ VIKYNÔ sung sướng xúc động chuyền tay nhau vuốt ve lá cờ do Trung ương Đoàn tặng. Lá cờ mang dòng chữ "Đơn vị khá nhất". Thành tích đầu tiên mà ai cũng có quyền tự hào, niềm vui của tập thể.

Chi đoàn đặt ra một yêu cầu, bất cứ ở nơi nào, bất cứ công việc gì cũng phải sáng kiến. Từ sáng kiến sửa đổi kỹ thuật máy móc, đến sáng kiến sắp xếp đồ đạc trong kho để phát ra nhanh nhất. Ở bộ phận nhiệt luyện, chỉ có đi sớm hơn, về muộn một chút là tiết kiệm được 500 KW mỗi lần đốt lò. Cả một năm trời 123 sáng kiến xuất hiện rất nhiều những công trình được hoàn thành. Công trình máy bơm B2000 là một công trình đáng Đảng vượt thời gian dự định 6 ngày, sau khi sản xuất máy bơm B2000 đầu tiên hàng loạt đơn đặt hàng gửi đến đặt mua, anh em càng tin vào bàn tay và khối óc của mình.

Trong quá trình xây dựng các mặt hoạt động của chi đoàn, Ban Chấp hành chi đoàn tổ chức xin ý kiến thanh niên, những ý kiến đóng góp được ghi vào phiếu đã bổ túc được rất nhiều cho biện pháp lãnh đạo một nhà máy luôn đứng trước khó khăn rất lớn về kỹ thuật. Từ nhà máy lắp ráp tiến lên nhà máy chế tạo nhiều mặt hàng khác nhau, máy móc không đồng bộ, vật tư thiếu lề lối quản lý mới, trình độ kỹ thuật thấp, làm sao lại có nhiều sáng kiến như vậy?

Yếu tố thành công ở đây chính là sự quan tâm và đánh giá đúng mức của ban lãnh đạo, chi bộ Đảng đối với vai trò của thanh niên ngay từ những ngày đầu, bắt đầu từ những sinh hoạt văn nghệ thể thao lành mạnh đến những yêu cầu lớn trong công tác sản xuất thanh niên luôn được động viên và tin cậy. Đoàn viên luôn gương mẫu đi đầu tổ chức các tổ sản xuất thanh niên để tập hợp lực lượng. Ban khoa học kỹ thuật trẻ liên tục đi sát phong trào liên tục nhận công trình, cá nhân, tập thể, phát động được ý thức sáng tạo trở thành tiềm thức trong thanh niên.

Bước vào nhà máy VIKYNÔ hôm nay bạn sẽ thấy nổi bật trên tường một khẩu hiệu lớn:

"Ngoài giờ vang tiếng hát
Nâng cao chất lượng khi ra hiện trường".

Bạn sẽ được xem tận mắt rất nhiều sáng kiến của tuổi trẻ ở đây.. Những sáng kiến đó không đứng lại ở một con số não, sẽ đưa tuổi trẻ VIKYNÔ đi xa mãi trên con đường xây dựng. Đất nước Việt Nam với những ống khói cao và những cánh đồng lúa xanh đến tận chân trời mà tuổi trẻ VIKYNÔ đã góp cho đất nước những giọt mồ hôi làm nên màu xanh vô tận ấy, màu xanh để có những mùa vàng trĩu hạt mai sau.

• THÙY DƯƠNG

Những bài ca mới của thanh niên xã Tân Long

VÀO ngày 2/8/1976 vừa qua, 65 sinh viên thuộc trường đại học Kiến Trúc đã bắt đầu 15 ngày lao động hè của mình trên vùng kinh tế mới xã Tân Long, quận Phú Giáo thuộc tỉnh Sông Bé. Đây là một trong hai địa điểm lao động tình nguyện của thanh niên học sinh sinh viên thành phố Hồ Chí Minh do Ban Mặt Trận Thành Đoàn quản lý trong phạm vi tỉnh Sông Bé.

Cách Tân Long, trên 40 cây số, từ quốc lộ 2 đi vào cánh rừng của xã Chánh Phú Hoà, quận Bến Cát, những dãy nhà khang trang nằm giữa bao la cây dại cỏ hoang là địa điểm đóng quân của trên 150 thanh niên lao động tình nguyện đến từ hai tuần trước. Những người thanh niên này đang nỗ lực trong một thời gian ngắn, với bàn tay thanh niên thành thị để xây dựng cơ ngơi cho gần 3.000 thanh thiếu niên thuộc thành phần tệ nạn xã hội, sẽ đến đây trong vòng 4 tháng tới để thực sự đi vào lớp học cải tạo bản thân bằng lao động cụ thể.

KHU rừng Tân Long với tranh, tre, mây, lô ô và những thân cây lớn trụi lá vì thuốc độc hóa học của đế quốc Mỹ, sừng sững như những "ngón tay lồng lồ chĩa thẳng lên trời" là nguồn nguyên vật liệu chính cho công trình xây cất trên. Như ngọn gió của những khóm tre đã bắt rễ mọc thẳng lên lại, đồng bào ở đây đã thân ái chào đón những người thanh niên lao động tình nguyện bằng những căn nhà tranh đơn sơ của mình.

Xã mới Tân Long bước đầu được hình thành vào cuối tháng 7/1975 với khoảng 150 gia đình từ quận Phú Nhuận lên lập nghiệp trong không khí sôi nổi của nhân dân thành phố Hồ Chí Minh vào những ngày đầu hưởng ứng phong trào đi xây dựng vùng kinh tế mới. Tân Long hiện nay với dân số trên 5.000 là khu kinh tế mới nổi bật nhất về các mặt ổn định đời sống, tinh thần lao động sản xuất của đồng bào cao cũng như điều kiện đất đai canh tác thuận lợi so với các khu vực kinh tế mới khác của tỉnh Sông Bé.

Tân Long trước ngày 30/4/75 là một xã Bằng Lăng điêu tàn vì bom đạn và chất độc hóa học của giặc Mỹ bao nhiêu thì hôm nay xanh tươi những hoa màu, êm ả những mái tranh bấy nhiêu. Trên 1.000 hộ gia đình được chia đều thành 6 ấp với mỗi hộ gia cư là hai ba căn nhà mái tranh hoặc tôn xinh xắn nằm ẩn giữa những "hàng rào khoai mì" vươn cao khỏi đầu người cả sải tay. Trên những mảnh đất gia cư 360 mét vuông đó, những vồng khoai lang, đậu đang cùng với những trái bắp đồng đảnh bên trên chờ giờ thu hoạch. Những khoảng đất trống bên con đường thoải dốc cũng thấy lúa và nắm cạnh ven xã cách con đường đất khoảng cây số là nông trường tập thể với trên 230 mẫu lúa rẫy, đã tỉa (gieo) từ tháng 4/76 nay cao trên 3 tấc đang được bà con xã chăm chút coi sóc với tất cả âu yếm nhiệt thành của những người từ thành phố mê mải với những hạt lúa đầu tiên của cuộc sống từ ba mươi năm nay.

Thanh niên xã mới Tân Long với đội ngũ 448 người đã thể hiện không ngừng tính xung kích đi đầu trong lao động sản xuất. Được tổ chức thành các tiểu đội thanh niên đoàn kết, các anh chị mà trước đây vốn đã quen với nếp sống tự do phóng túng của thanh niên thành thị thì nay đã xây dựng cho bản thân, tập thể mình tính chấp hành kỷ luật cao, sự đoàn kết gắn bó cả trong công tác lẫn đời sống hàng ngày.

Anh Nguyễn Minh Chánh, cán bộ phụ trách "thanh niên đoàn kết" của xã cho chúng tôi biết trong những đợt đầu động bào từ thành phố lên đây, nạn trộm cắp vặt, ẩu đả và các tội hình sự phá rối trị an khác phát xuất từ các thành phần thanh niên phức tạp đã làm cho đồng bào khó chịu không ít. Nhưng chỉ một thời gian ngắn, qua lao động cụ thể và sự tập trung chăm sóc giáo dục của Ủy Ban Nhân Dân Xã, thanh niên hiện nay đã có những bước tiến bộ đáng kể trong nhận thức cũng như trong nếp sống.

Những anh chị với thân hình rắn chắc, nước da đen dòn và nụ cười lúc nào cũng nở trên môi mà chúng tôi làm quen ở đây cho biết ngoài sự nỗ lực tăng gia sản xuất cũng gia đình, bà con, để xã có thể tự lực về vấn đề an sinh anh chị em còn ra sức đóng góp và tham gia thực hiện tốt các phong trào học tập chính trị, văn hóa. Tôi nhớ nằm mỗi tuần là thời gian quí báu nhất của các anh chị với những giờ sinh hoạt kiểm điểm công tác trong tuần và tập thêm những bài ca mới. Những bài ca chiến đấu, chống Mỹ vừa qua nghe sao nức lòng tuổi trẻ ở đây, trên mặt trận lao động sản xuất này. Và bàn tay thanh niên trong thời gian chỉ hơn nửa năm đã đóng góp rất nhiều cho việc hình thành ngôi trường phổ thông cấp 1 mới một nhà thương mới, những trạm xá mới cho xã Tân Long mới mẻ và tươi phú này.

Buổi trưa, trong một quán giải khát ngắm một đàn gà con chạy lao xao, rủ rít, chúng tôi nghe một người bạn mới nói về những mầu nộng bên giòng suối bìa rừng sắp được phát hoang cho vụ lúa mùa khô bằng chính cái âm thanh của giọng nói khi anh diễn tả lại phong trào thi đua nhiều lúa nhiều thóc của bà con Xã vừa qua.

• TRẦN TỪ PHƯƠNG

NHẠC CHỢ TRỜI

diễn đàn tuổi trẻ

CÁC em thân mến,

Chị gởi đến các em bài nhạc chợ trời này của con gái chị nó mới mua, gọi là để bạn cao cho Đoàn nắm thêm tình hình âm nhạc ngoài chợ.

Theo chị, Đoàn Thanh niên phải có trách nhiệm hơn và phải có thái độ nghiêm khắc với nó.

Nó không phải chỉ là một thứ nhạc vàng. Nó còn là một thứ nhạc phản động chính trị hiện hành mà tuổi trẻ, mà công tâm của một nền âm nhạc cách mạng không thể làm ngơ, không thể dung thứ được.

Vì tương lai của tuổi trẻ và trách nhiệm của một người mẹ đối với con cái, chị có ý kiến:

— Hãy dẹp sạch loại nhạc này đi. Dẹp ngay, cần thiết thì tóm cổ bọn làm ra nó.

Chị đã một thời gian làm công tác thanh niên như các em nên rất nóng ruột với những chuyện xấu còn tồn tại có ảnh hưởng đến thanh niên. Đóng góp với các em một câu chuyện nhỏ, có điểm nào chưa được đúng, mong các em thông cảm.

• CẢNH
— Một người chị —

*

TUỔI Trẻ vừa nhận được bức thư tay của một người chị, kèm theo cả bản nhạc quay rô-nê-ô, giấy đỏ. Bìa nhạc vẽ một mái tóc bay tơi bời trong gió để "làm đẹp" cho cái tựa nhạc rất kêu: "Trong ngục tù bao la", bên cạnh chú thích thêm ba chữ "Nhạc Liên Xô".

Câu đầu: "Ta thấy em ám thăm sống đọa đày, nơi lãnh cung xào xạc gió heo may...", Và tiếp theo cũng một điệu na ná như vậy: "... mái tóc xanh phai tàn, ta thấy em lạc loài..."

Đọc, suy nghĩ, phân tích, chúng tôi thấy nhất trí với người chị nhiệt tình của mình:

— Tại sao "Trong ngục tù bao la"?

— Có phải chỉ có bọn người quen làm thừa sai tích cực cho Mỹ, quen sống kiểu tự do phóng túng, kênh kiệu và xài tiền như nước kiểu Mỹ thì giờ đây mới mang trong đầu những ý nghĩ điên rồ, lạc điệu và phản động như vậy?

— Chỉ có những người muốn tiếp tục thực hiện một "ngục tù bao la" cho tương lai, cho hạnh phúc của tuổi trẻ mới có thể tiếp nhận, thưởng thức bản nhạc này, loại nhạc này chăng? Lại còn mượn danh nghĩa "Nhạc Liên Xô" để hòng che dấu con mắt sự thật (tội cho cái ông tác giả họ Liên! Ông có bề thế, có uy tín nên chúng nó mượn danh ông để qua mặt thiên hạ). Những thủ đoạn ấy không che được con mắt thánh của quần chúng đâu!

Chúng tôi đã viết một thư trả lời cho người chị, trong ấy chúng tôi hoan nghênh tinh thần trách nhiệm của chị, xác định trách nhiệm của mình trong sự nghiệp góp phần xây dựng đất nước, tương lai tuổi trẻ, trình bày chức năng của Đoàn với việc rèn luyện giáo dục lớp người thanh niên mới xã hội chủ nghĩa, đồng thời hoàn toàn nhất trí với thái độ, nhận xét và tâm tư lo lắng của một người mẹ, một người chị.

Đoàn viên chúng ta chưa dám nhận mình là người đứng gác nghiêm túc, chính thức trước tòa nhà âm nhạc cách mạng cao đẹp. Chúng ta làm công tác Đoàn, làm công tác thanh niên. Mà Đoàn và thanh niên không thể sống thiếu nhạc được. Nhạc vào với trái tim Đoàn viên thanh niên ta một cách dễ dàng và ngọt ngào lắm. Mỗi đoàn viên thanh niên chúng ta đều có trách nhiệm đứng gác cho mỗi tâm hồn, son trẻ của chính mình và bạn bè mình, để bảo đảm có được một sự lành mạnh, một sự vươn lên. Giáo dục thẩm mỹ, giáo dục lý tưởng, giáo dục truyền thống, giáo dục quan điểm và phong cách lao động... cho thanh niên là trách nhiệm nặng nề nhất của Đoàn. Nhạc góp phần quan trọng trong công tác giáo dục ấy.

... Và cách bảo vệ tích cực nhất là một sự tiến công nhạy bén, từ một tầm xa... Trong công tác truy quét những tàn dư văn nghệ phản động đồi trụy, xây dựng con người mới, nếp sống mới, đoàn viên thanh niên ta có trách nhiệm đứng chung với các nghệ sĩ, nhạc sĩ, các cơ quan thông tin văn hóa. Từ trước đến nay, trong đánh Mỹ cũng như khi sau giải phóng, không bao giờ Đoàn đứng tách rời khỏi lực lượng cách mạng khác, đặc biệt là lực lượng làm công tác văn học nghệ thuật cách mạng.

góc tâm tư

có nên động viên thanh niên bằng cách này không?

TRONG một lần đi công tác, tôi có dịp dự một buổi sinh hoạt với thanh niên xã X ... Đồng chí Đoàn viên chủ tọa buổi họp hôm đó đã phát động thanh niên tham gia phong trào văn nghệ và lao động tỉnh nguyên bằng những lời sau đây:

" ... Trước đây phong trào văn nghệ ở xã ta đã làm nhiều nơi "lác" mắt, lâu nay ta im tiếng, nhiều nơi đã có ý kiến là họ nhớ chúng ta lắm đó, các anh thí nhớ "giọng oanh vàng của chị ..." (cười), các chị thí mong ngóng tiếng đàn của anh ..., và những kịch sĩ ..., ngâm sĩ ... sao vắng bóng đã lâu ...". Vận động thanh niên lao động tỉnh nguyên thí anh nói: "Các nơi họ xăm xí là bọn thanh niên xã ... (xã X) đã không làm thì thôi, còn làm thì mọi nơi phải "kiêng" mặt. Vậy chuyến này bọn mình "đánh một vố lớn, chỉ cần lâu lâu ta làm một pha đẹp mắt là tiếng tăm phải bay về quận đoàn thôi ..." Một số thanh niên ngồi nghe phấn khởi vỗ tay hào hứng, một số nhăn mặt khó chịu.

Sau buổi sinh hoạt, chi đoàn có họp rút kinh nghiệm, một vài đoàn viên nhất trí cách động viên đó "tạo được nhiệt tình" cho thanh niên, một số không đồng ý cho rằng Đoàn phải động viên thanh niên bằng ý nghĩa mục đích cao đẹp của những công tác ấy thay vì khích động anh hùng tính cá nhân.

•

Trong phong trào thi đua sôi nổi của thanh niên thành phố ta hiện nay, nhiều đơn vị, nhiều cá nhân đã vươn lên nhiều đỉnh cao mới đó là do nhiệt tình cách mạng, thấy rõ ý nghĩa những công tác của mình. Động viên thanh niên là làm cho suy nghĩ và tình cảm của thanh niên thống nhất với suy nghĩ và tình cảm của Đảng. Không thể vì một vài thành tích nhất thời mà có động anh hùng tính cá nhân như cách vận động thanh niên trong các tổ chức của Nguy quyền như CPS "Thanh niên thiện chí" ... v.v.) Cổ động như thế là giáo dục đạo đức cho thanh niên một cách sai lầm, giáo dục động cơ thi đua chưa tốt và do đó không thể giữ phong trào lâu dài ... Các bạn trẻ nghĩ thế nào?

• LÊ NGỌC CHÂU
(Phường Nguyễn Văn Trỗi)

TRÊN ĐẤT NƯỚC BẠN

TỪ TRƯỜNG HỌC BƯỚC VÀO CUỘC SỐNG

NIÊN học 1975–1976 đã kết thúc thắng lợi, những học sinh vừa tốt nghiệp phổ thông đang đứng trước ngưỡng cửa cuộc đời. Học lên nữa hay đi vào lao động sản xuất, đó là điều mà các bạn đang phân vân. Vấn đề quyết định con đường sống và tìm chỗ đứng trong xã hội được đặt ra trước những người mà hôm qua còn là học sinh. Trong bài này chúng tôi muốn giới thiệu với các bạn cách giải quyết vấn đề đó trên nước bạn Liên Xô.

Tại Liên Xô, các nhà máy, công xưởng, nông trang tập thể và nông trường quốc doanh rất quan tâm tới thế hệ trẻ, thường tổ chức cho học sinh phổ thông đi tham quan, nhằm mục đích mở rộng khái niệm của các em về quá trình sản xuất của công nghiệp và nông nghiệp hiện đại. Hàng chục cơ quan nhà nước và tổ chức xã hội đang cố gắng làm sao thu hút sự chú ý của các học sinh đến tiền đồ mà làng mạc, thành phố, huyện lỵ thân yêu đang mở ra cho họ. Ở nhiều thành phố các phòng hướng dẫn chọn ngành nghề đã được mở. Tại nơi đây, các học sinh có thể được nhà tâm lý học góp ý kiến, họ có thể tự kiểm tra sức khỏe, xem mình có thích hợp với công việc này hoặc công việc khác hay không, và họ còn có thể biết rõ các trường dạy nghề mà mình muốn vào học. Những bài giảng đặc biệt của trường phổ thông hé mở tấm màn bí ẩn của khoa học cao cấp và cũng làm sáng tỏ nhiều vấn đề: Con người được thuyết phục rằng toán học cao cấp, hay sinh vật học không phải để cho mình. Trung tâm dạy nghề của các trường phổ thông ngày càng xuất hiện nhiều. Những trung tâm này giúp được nhiều cho các bạn trẻ trong việc chọn nghề nghiệp. Hơn 4 triệu nam nữ học sinh trong năm nay sẽ nhận bằng tốt nghiệp các trường trung học phổ thông. *Một phần tư số học sinh tốt nghiệp*, nếu qua được kỳ thi tuyển thì sẽ tiếp tục học trong các trường đại học. Phần lớn số học sinh còn lại sẽ bắt đầu cuộc sống lao động. Họ bước vào cuộc sống lao động nhưng không cảm thấy lo lắng về tương lai của mình.

Dù ở trình độ và hoàn cảnh khác nhau, nhưng thái độ trên đây của học sinh Liên Xô cũng là thái độ chung của học sinh tại các nước xã hội chủ nghĩa với một chính sách giáo dục đúng đắn luôn gắn liền với thực tiễn cuộc sống. Vấn đề trước mắt là các bạn trẻ chúng ta đã thấy được yêu cầu xây dựng các làng mạc, thành phố... trên quê hương thân yêu của chúng ta chưa?

TRẦN THỨC

(Biên tập theo tài liệu của họa báo Liên Xô — số 5 — 1976.)

LÀNG KIM ĐỒNG

ĐI hết đường 15 tháng 5, các bạn sẽ thấy lãng Kim Đồng, một làng xã hội chủ nghĩa của thiếu nhi phường 10, quận 8. Làng nay mới được dựng lên hôm 9/8; tại đây, các em sinh hoạt vui chơi và học tập trong 3 ngày Đại hội cháu ngoan Bác Hồ của phường. Các bác, các chú phường Ủy, Ủy ban phường, các ban ngành, đã đến khai mạc đại hội của các em và mang cho các em rất nhiều quà. Các má, các dì Hội phụ nữ đã đến lo cơm nước cho các em, và các anh chị phường đoàn thì luôn ở cạnh các em để hướng dẫn các em học tập, sinh hoạt. Mọi việc khác như tổ chức lao động, vui chơi... các em đều tự lo liệu. "Làng trưởng" Văn Hoàng Sơn cho biết: Các bạn có khả năng tự quản rất cao. Mới trong một buổi sáng, các bạn đã ổn định xong lều trại và đã bầu xong Hội đồng làng để quản lý công việc...

Hội đồng làng còn cho biết thêm: Dân làng sẽ học tập gương tốt của các Cháu ngoan Bác Hồ xuất sắc, đồng thời sẽ lao động xây dựng khu vực này thành một Câu lạc bộ thiếu nhi.

(Đường 15 tháng 5: tên con hẻm dẫn vào làng do các em đặt).

KHOA HỌC KỸ THUẬT

Tạp chí «KHOA HỌC & ĐỜI SỐNG» nói về kỹ thuật «Tôn Thất Tùng» trị bệnh ung thư gan sơ phát

Vì các bệnh viện ở Hà Nội có nhiều người bệnh bị ung thư gan sơ phát nên giáo sư Tôn Thất Tùng đã phải cải tiến và đổi mới cách điều trị và phẫu thuật. Những nỗ lực đó đã thành công và hiện nay ông là người duy nhất trên thế giới có thể làm giảm ngay được các triệu chứng của bệnh ung thư sơ phát đã tiến triển 4 năm sau khi được điều trị.

Bình thường khi một bệnh ung thư sơ phát bị phát hiện thì khả năng tốt nhất để sống sót là cắt bỏ gan bộ phận, nghĩa là cắt bỏ một phần hoặc toàn bộ lá gan bị bệnh.

Những ca cắt bỏ đều bảo đảm đạt những kết quả đáng khích lệ vì người ta nhận thấy 33% người bệnh sống được trên 3 năm với sự chẩn đoán tốt lúc khối u còn bé, độc nhất và giới hạn ở một lá gan. Mới đây thôi chỉ có một kỹ thuật cắt bỏ gan, đó là kỹ thuật của một người Pháp tên là Lorot ta Jacốp (Lortat Jacob). Ngày nay có thêm một kỹ thuật thứ hai ngày càng được các nhà phẫu thuật trẻ tuổi Pháp áp dụng đó là kỹ thuật của giáo sư Tôn Thất Tùng. Không đi vào chi tiết, chúng ta nói rằng kỹ thuật này cho phép thực hiện nhanh hơn 20 lần trước đây. Việc phẫu thuật (theo kỹ thuật của giáo sư Tôn Thất Tùng) chỉ kéo dài 10 phút chứ không phải 3 giờ như trước đây.

Ngược lại, khi bệnh ung thư sơ phát đã lan rộng ra hai lá gan thì mọi việc phẫu thuật hoặc mọi cách điều trị đều không bảo đảm sống quá 6 tháng, trừ những trường hợp ngoại lệ rất hiếm hoi. Từ lâu phương pháp cắt bỏ gan toàn bộ kết hợp với việc ghép một lá gan mới được T.E. Starzl thực hiện lần đầu tiên ở Mỹ đã làm nảy sinh nhiều hy vọng lớn lao, nhưng rồi nói chung đều thất bại cả.

Cùng những khó khăn chung cho mọi trường hợp ghép gan (hiện tượng loại bỏ, nhiễm trùng) còn có thêm nguy cơ tái phát khối u do phải dùng phương pháp xử lý giảm miễn dịch. Quả vậy, phương pháp xử lý này có mục đích hủy bỏ các khả năng miễn dịch để làm dễ dàng cho việc ghép gan nhưng đồng thời nó lại tạo môi trường tự do cho sự phát triển của khối u.

Chính vì vậy cho nên năm 1969 một bác sĩ người Thụy Điển tên là Bengmark đã đề nghị thắt động mạch gan bị bệnh để ngăn không cho máu vào gan. Khối u "bị đói" nên phải teo lại, nhưng khốn thay người ta lại nhận thấy hiện tượng hoại tử ở lá gan lành bên cạnh. Vả lại hiện tượng tái phát lại xảy ra và người bệnh chỉ sống được vài tháng.

Giáo sư Tôn Thất Tùng đã quyết định đi xa hơn Bengmark. Trước khi thắt động mạch gan bị bệnh, ông đã tiêm cho người bệnh thuốc kích thích miễn dịch (BCG, LH-L) để kích thích các khả năng miễn dịch. Hãng cách này khối u teo lại nhanh hơn rất nhiều.

Những kết quả mà giáo sư Tôn Thất Tùng đạt được rất là khích lệ vì một phần ba bệnh nhân sống quá 6 tháng và 4% vẫn còn sống 3 năm sau khi mổ. Hiện nay họ đã khỏi bệnh. Hơn nữa, tỷ lệ alphafoe toprotein, protein mà người ta thường gặp trong các buồng gan bị ung thư, thực tế không có nữa.

Thế rồi, đến năm 1974, giáo sư Tôn Thất Tùng có đọc một bài đăng trên tạp chí "*Khoa học và đời sống*" nhan đề "Vi khuẩn, đồng minh của những nhà nghiên cứu về ung thư" trong đó có cho biết rằng một vi khuẩn có tên là Corynebacterium parvum, khi được tiêm vào những con chuột bị ung thư sẽ kích thích rất công hiệu các khả năng bảo vệ miễn dịch của nó và làm cho các khối u teo lại. (...) Vì vậy nhà phẫu thuật xưa kia của Điện Biên Phủ đã tiến hành cắt bỏ khối u lớn nhất ở gan để làm giảm bớt tối đa khối u sau khi đã tiêm các thứ thuốc miễn dịch. Những ca phẫu thuật đầu tiên đã tiến hành cách đây 3 năm. Hiện nay 4% bệnh nhân vẫn còn sống. Đây là thành quả duy nhất đạt được trong lịch sử y học.

(Tháng 2–1976)

Bưu phát minh mới

Điện phân theo chiều ngược

Ta biết rằng trong khi điện phân các hạt buộc phải chuyển dịch theo một chiều xác định, từ cực dương (anôt) sang cực âm (catôt), vì vậy ta có cơ sở gọi đó là cách xử lý anôt. Chuyển dịch theo chiều ngược lại coi như chuyện không thể có được.

Phát minh của viện sĩ Viện Hàn lâm khoa học Ucơraina Iu Đelimacxki, tiến sĩ kỹ thuật O. Đarubitxki và kỹ sư V. Butnich đã bác bỏ định kiến đó. Trên cơ sở nhiều lần thí nghiệm các nhà bác học đã đi đến kết luận rằng, trong những điều kiện nhất định các hạt có thể di chuyển theo chiều ngược lại từ cực âm sang cực dương. Ngoài giá trị khoa học ra, phát minh đó có một giá trị thực tiễn lớn lao. So với trước, điện phân "theo chiều ngược" cho phép dùng rất ít điện năng để tẩy những tạp chất của kim loại.

Tên của những khoáng sản mới

Đarapiodit và baratôvit là những khoáng sản chưa có tên viết trong các sổ cẩm nang. Các nhà địa chất Tatgikixtan mới phát hiện ra chúng. Khoáng sản thứ nhất gọi theo tên địa phương nơi tìm thấy: đó là dãy núi Đara-Piôt (miền Bắc Tatgikixtan), loại thứ hai gọi theo tên viện sĩ thạch học nổi tiếng của viện Hàn lâm khoa học nước Cộng hòa Tatgikixtan Baratôp.

Những kiệt tác trong một năm mồ cỏ

Các nhà bác học của viện khảo cổ thuộc Viện Hàn lâm khoa học Liên Xô đã phát hiện ra những bức bích họa màu trong một năm mồ ở ngoại vi khu điều dưỡng Anapa trên bờ biển Đen. Các nhà chuyên môn cho rằng những bức bích họa này được sáng tác chừng 17, 18 thế kỷ trước đây. Hồi đó trên mảnh đất Anapa này vốn là thành phố cổ Ily Lạp Cơghipia. Một phần các bích họa diễn tả những chiến công của Hêracquyn, còn các phần khác mô tả các cảnh sinh hoạt chim, thú, hoa.

Khoai tây giữ lâu

Gần trọn một năm trời các chuyên gia đã theo dõi khoai tây cất trữ trong một kho rau ở Bêlôruxia. Kết quả thí nghiệm thu được khá là toại nguyện. Mặc dù điều kiện cất giữ vẫn theo kiểu thông thường nhất, trải qua thời gian thí nghiệm khoai tây vẫn giữ nguyên cả vẻ bề ngoài lẫn mùi vị. Các cán bộ phòng thí nghiệm sinh hóa và sinh học phân tử thuộc Viện hàn lâm khoa học nước Cộng hòa Xô Viết Bêlôruxia đã tìm cách kéo dài tuổi thọ của khoai tây. Trước khi thu hoạch, người ta bơm lên cánh đồng khoai tây một loại thuốc đặc biệt tác động vào khả năng sinh sống của khoai tây và nhờ đó mà ta làm như khoai tây đóng vào hộp.

HỘP THƯ

• Một nhóm học sinh trường Võ thị Sáu: Ngoài những sáng tác, các bạn còn có thể gởi cho Tuổi Trẻ tất cả những thắc mắc về tổ chức và sinh hoạt Đoàn, Hội và về những vấn đề học tập, tình cảm và những chuyện bình thường khác trong cuộc sống mới mà các bạn chưa hiểu được. Rảnh cứ ghé tòa soạn chơi vào chiều thứ năm hàng tuần, rất vui vẻ được tiếp các bạn. Có gì chưa vừa ý về tờ báo cứ góp ý. Thân.

• Tòa soạn đang nghiên cứu lần lượt sử dụng bài của các bạn:

HUỲNH VĂN TẤN (Tôn Thất Thuyết Q.4) HỒNG TỪ (chung cư Nguyễn Thiện Thuật) NGUYỄN VĂN KHÁNH (Hốc Môn) ĐINH NGỌC SƠN (Phường 7, Q4) NGUYỄN MINH PHÚC (Phường 15, Q4), NGUYỄN THỊ THU HẰNG (Thoại Ngọc Hầu) VŨ HẢI (Tuyên huấn BV Thống Nhất) NGUYỄN HOÀNG (Đài Truyền Hình) NGUYỄN THIỆN HỒNG (Tân Thới II) TƯƠNG TRUNG TRỰC (Gò Vấp), TRƯƠNG CÔNG LÝ (Gò Vấp) NGUYỄN VŨ DŨNG (Gia Định) VŨ BẢO HOÀNG, HUY HÙNG, VY NHẬT TẢO (Sở TTVH) LAM GIANG, HỒ THI CA, TRẦN HÂN PHONG.

TOA THUỐC CĂN BẢN

vài toa thuốc thường dùng

I. GIÁ TRỊ CỦA TOA CĂN BẢN:

Toa Căn Bản được ra đời vào khoảng năm 1950 do cụ Võ Văn Hưng, một Lương Y giàu kinh nghiệm ở miền Đông Nam bộ biên soạn.

Toa thuốc này đã được nổi tiếng nhờ ở tính cách phổ thông và tác dụng điều hòa cơ thể của nó:

1. Trước hết, Toa Căn Bản chỉ gồm 10 vị thuốc thông thường, hầu hết là những "Cây nhà lá vườn", ở các vùng ngoại thành hay ở thôn quê, hoặc vùng kinh tế mới, ta có thể tìm được một cách dễ dàng. Hơn nữa, trường hợp không tìm được đủ 10 vị trong Toa, thì có thể thay bằng những cây thuốc khác, cũng là những cây thông thường và có tác dụng tương tự.

2. Hầu hết các vị thuốc của Toa Căn Bản lại không có độc tính, một số là những cây rau, ta thường dùng để ăn hàng ngày (như rau má, củ gừng, củ sả), vì thế nó có thể được cơ thể dung nạp một cách dễ dàng không gây phản ứng và có thể dùng để phối hợp với các vị thuốc Đông y hay Tây y khác mà không sợ kỵ thuốc.

3. Sự phối hợp tác dụng giữa các vị thuốc trong Toa Căn Bản đối với cơ thể đã dựa vào những cơ sở lý luận rất hợp với khoa học.

Cơ thể con người là một guồng máy vô cùng tinh vi và phức tạp trong đó các bộ phận liên hệ với nhau hết sức chặt chẽ. Khi một bộ phận bị mất thăng bằng, thường dẫn tới sự xáo trộn, của nhiều chức năng khác của cơ thể và tạo điều kiện cho các mầm bịnh phát triển.

Do đó muốn trị bịnh một cách hiệu quả nhất, trước hết cần phải *Điều Hòa Cơ Thể*. Việc điều hòa cơ thể làm tăng khả năng đề kháng của cơ thể đối với các nguyên nhân gây bịnh, giúp con người mau chóng vượt qua được những cơn bịnh thông thường, hoặc hỗ trợ cho việc điều trị bằng những phương thuốc khác đạt được kết quả tốt và nhanh nhất.

Với Toa Căn Bản, chức năng điều hòa cơ thể được thực hiện nhờ sự phối hợp của 6 tác dụng chính là: nhuận tiểu, nhuận gan, nhuận trường, nhuận huyết, kích thích tiêu hóa và giải độc cơ thể.

Tác dụng điều hòa cơ thể của Toa Căn Bản khi đem trình bày trước các nhà khoa học về Y, Dược của Trung Quốc cũng đã được công nhận là hợp lý và có giá trị.

4. Giá trị của Toa Căn Bản còn được chứng minh bằng quá trình thực nghiệm trong hơn 25 năm qua. Ngay từ khi mới ra đời, nó đã được các Cán Bộ Sở Y Tế Quân Dân Y Nam bộ (đứng đầu là Bác sĩ Nguyễn văn Hưởng, nguyên Bộ Trưởng Y Tế nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa) hưởng ứng, khuyến khích và đem áp dụng rộng rãi. Từ đó Toa Căn Bản trở thành một bài thuốc quen thuộc của các Bịnh viện, Trạm Y Tế từ Nam bộ đến Bắc bộ và đã góp phần rất lớn trong công tác bảo vệ sức khỏe cho Bộ Đội Cán bộ và nhân dân ta trong vùng Giải phóng trong suốt hai cuộc kháng chiến chống Pháp và Mỹ vừa qua.

Toa Căn Bản phối hợp với những vị thuốc thông thường như: tía tô, ô tía, kinh giới, lá tre ... đã chữa lành hầu hết những con cảm, cúm thông thường, hoặc phối hợp với cây thường sơn, dây cóc (dây thần thông) đã giải quyết được các trường hợp sốt rét mà không cần dùng đến chất kí-ninh (quinine).

Nói chung, Toa Căn Bản phối hợp với những vị thuốc Nam khác có khả năng chữa trị hầu hết những chứng bịnh thông thường mà chúng tôi sẽ lần lượt giới thiệu trong những phần sau.

II. THÀNH PHẦN TOA CĂN BẢN: Gồm 10 vị

1.	Rễ tranh	: 8g (1 nhúm)
2.	Rau má	: 8g
3.	Lá muồng trâu	: 4g
4.	Cỏ mực	: 8g
5.	Cỏ mần chầu	: 8g
6.	Cam thảo Nam	: 8g
7.	Kê đầu ngựa	: 8g
8.	Gừng tươi	: 2 – 4g
9.	Củ sả	: 4g
10.	Vỏ quít	: 4g

III. CÁCH DÙNG:

Tất cả các vị thuốc đều chặt ngắn 3 phân trừ gừng, sả cắt lát mỏng, phơi trong nắng dịu. Đổ 750ml nước, sắc còn 250ml (đổ 3 chén sắc còn 1 chén), chia làm 2 lần uống trong 1 ngày.

(Còn tiếp)

vui khoẻ

Ba vận động viên nữ đoạt giải nhất, nhì, ba cá nhân: Phạm Thị Điệp (giữa) Vũ Thị Men (trái) và Trần Thu Huyền (phải).

NHỮNG MẦM XANH...

MỘT nhà văn đã viết:

— "Thể thao dạy về sự chiến thắng một cách ngay thật, và về sự thất bại có phẩm cách. Tóm lại, thể thao dạy về mọi điều, dạy về cuộc sống..."

Ý nghĩa cao đẹp này đã thể hiện rõ trong cuộc đua vượt sông truyền thống, sông Bạch Đằng lần thứ 5 trên sông Hương. Thắng lợi có một giá trị sự trông vượt khỏi sự hơn thua tầm thường, vì là kết quả từ cuộc sống vươn lên. Những mầm xanh đầy hy vọng đã nâng cao phẩm chất, đã nói với chúng ta sự tốt đẹp của nền thể dục thể thao xã hội chủ nghĩa khi Tổ quốc bước vào kỷ nguyên mới.

Trên sông Hương ngày 11/7/76, hơn 100 vận động viên trẻ tuổi, đại biểu cho tuổi trẻ khắp nơi, đã gặp nhau tay bắt mặt mừng. Họ cùng nhau cất tiếng hát ca ngợi sức khỏe, sông nước và chào mừng ngày ra đời của nước Cộng Hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam. Họ cùng nhau rẽ sóng, xông tới bằng sức mạnh vô biên, nêu cao ý nghĩa mà ngày xưa cha ông đã tạo chiến công hiển hách.

Sức mạnh từ quần chúng mang lại chiến thắng vẻ vang cho những Phạm thị Điệp, Vũ thị Mai và Trần Thu Huyền. Ba khuôn mặt nữ của đội 45 Hà Nội, mỗi người một vẻ nhưng chung một biểu hiện. Đúng như Hồ me-Rơnôi: "Sức mạnh của họ không phải chỉ ở bộ áo giáp tốt, ngọn gươm sắc mà chính là ở phần bên trong của nó: Đó là tinh thần đồng cảm trong chiến đấu."

Ba chân dung trẻ trung tăng qua nhiều năm thử thách, đạt tới vinh quang bằng những nét khác nhau.

Phạm thị Điệp mang cả tuổi thanh xuân phục vụ sự nghiệp thể thao: 14 tuổi bước vào bể bơi, 18 tuổi lập kỷ lục quốc gia đầu tiên về 100m bướm với 1 phút 23 giây 3, rồi giữ nhiều kỷ lục khác ở cự ly 200m bướm và 400m trườn. Tới năm 1973 khi đã 26 tuổi, về nhất trong cuộc đua vượt sông truyền thống Bạch Đằng lần thứ 3. Lần thứ 5 thi bơi toàn quốc đầu tiên trong lịch sử, Điệp về nhất thật xứng đáng. Cô thuộc đoàn Hà Nội, nhưng sinh ra và lớn lên tại một làng ven biển thuộc huyện Thái Nguyên, Hải Phòng. Suy mê sông nước, năm 15 tuổi học trường phổ thông cấp 2 huyện Thủy Nguyên, cô tham gia Đại hội bơi thiếu niên miền Bắc ở Hồ Ga (Thanh Hóa), đoạt danh hiệu vô địch 100m ếch. Cuối năm 1964, được chọn về Hà Nội học thêm về kỹ thuật, cô có mặt trong đoàn đại biểu Việt Nam tham gia đại hội Ga-ne-Fô Châu Á ở Cam pu Chia. Năm đó mới 18 tuổi (1966), cô mang về cho đất nước hai huy chương bạc ở các môn bơi 200 mét bướm (2 phút 51 phút 5 giây), và bơi 200 mét hỗn hợp (2 phút 48 giây 5). Từ đó đến nay, tại nhiều cuộc thi bơi ở trong nước cũng như ngoài nước, cô vẫn là một trong những vận động viên xuất sắc. Năm 1973 cô được phong danh hiệu "kiện tướng". Năm nay 29 tuổi, Phạm thị Điệp cao 1m61, nặng 55 kí 16 gam, một sức vóc lớn hẳn các đối thủ của mình.

Vũ thị Men thuộc ngành Đại học, lứa tuổi trên 20, cô dẫn đầu trên chặng đài 3.500 mét, nhưng đến cuối chặng thua Điệp về sức khỏe và kỹ thuật nên về nhì. Cô từng giữ kỷ lục 100 mét trườn với 1 phút 10 giây 9. Hiện cô theo học trường đại học thể dục thể thao.

Về sau Điệp có 2 giây, đứng thứ ba nhưng Trần Thu Huyền mới là khuôn mặt đặc biệt nhất, đầy sức sống nhất và trẻ tuổi nhất. Năm nay mới 16 tuổi, Huyền từng về nhất trong cuộc thi "vượt sông Bạch Đằng" lần thứ 4. Em vốn là học sinh giỏi môn văn đã từng được dự thi toán thành, đạt 46 điểm qua kỳ thi lớp 7. Học giỏi, em lại được khen ngợi về đạo đức. Em có cuộc sống mẫu thảo yêu bạn mến, bà con lối xóm thương như con cháu của mình. Trong gia đình, em lao động chăm chỉ. Một ông cụ nhận xét về em như sau:

— Cháu Huyền là cô bé gái ngoan nết chăm làm, biết kính già nhường trẻ.

Cặp mắt to, tròn, đen lánh của Huyền luôn luôn bừng sáng tin yêu và lạc quan. 13 tuổi em đoạt 3 chức vô địch thiếu niên ở các môn 100m trườn, 100m ngửa, 200m hỗn hợp. 14 tuổi em thắng Vũ thị Men để về nhất. Cuộc thi vượt sông Bạch Đằng năm 1975. Huấn luyện viên đầu tiên trong cuộc đời thể thao, chính là người cha biết giáo dục con. Ông thường nói:

— Một vận động viên mới phải là một con người toàn diện.

Tài năng và đức độ Trần Thu Huyền tạo được lòng ngưỡng mộ ở nhiều người. Cô giáo Đặng Bảo Trâm, chủ nhiệm các lớp 5, 6, 7 của em cũng lên tiếng khen ngợi:

— Đúng! em Huyền rất xứng đáng là kiện tướng.

Ba chân dung xinh đẹp, những mầm xanh vươn lên từ tập thể gia đình, học đường tốt, chắc chắn sẽ mãi mãi xứng đáng vì được rèn luyện ở nền thể dục thể thao Xã hội Chủ nghĩa, đang đạt nhiều thắng lợi trên thao trường thế giới.

HỒNG SƠN

(Tổng hợp tài liệu các báo Thể dục Thể thao, Nhân Dân và Tiền Phong).

CUỘC TRANH CHẤP Ở MÔN-RÊ-AN

Vòng đấu trở thành truyền thống của các nữ vận động viên bóng chuyền Liên Xô trên đất Nhật đã kết thúc. Các trận đấu này đối với hai đội chính trên thế giới là cuộc thử sức lần cuối cùng trước Đại hội thể vận ở Môn-rê-an. Huấn luyện viên trưởng đội tuyển nữ Liên Xô Ghivi AKHƠVLE-DIANI nói về các trận đấu sắp tới của các đội bóng chuyền nữ trong Đại hội thể vận Môn-rê-an:

— 16 năm về trước, hai đội bóng chuyền nữ của Liên Xô và Nhật Bản bắt đầu tranh chấp giải trong cuộc thi vô địch thế giới ở Rio De Gianêyrô. Khi đó các nữ vận động viên Nhật Bản đã làm cho giới chuyên viên phải ngạc nhiên về tốc độ chơi và lối chơi phối hợp, những cú phát bóng "thâm hiểm" làm cho đối phương thua cay nhiều vố. Lần ấy, nữ vận động viên Nhật xếp hàng thứ hai sau đội tuyển Liên Xô. Nhưng sau hai năm, trong cuộc thi đấu vô địch thế giới ở Matxcơva, đội nữ Nhật Bản đã giật huy chương vàng và liên tiếp thắng trong tất cả các trận thi đấu quốc tế lớn nhất cho tới năm 1968.

Trong Đại hội thể vận Mêhicô, đội nữ Liên Xô đã chấn đúng đội nữ Nhật lại, giành phần thắng về mình. Sau đó, các nữ vận động viên của chúng tôi giật lại danh hiệu nữ vô địch thế giới, lần thứ hai chiếm huy chương vàng Đại hội thể vận, trở thành đôi đầu tiên giật Cúp thế giới. Năm 1974, các nữ vận động viên Nhật Bản lại giành phần thắng trong cuộc tranh chấp với đội nữ Liên Xô. Họ tỏ ra mạnh hơn đội Liên Xô trong trận đấu quyết định giật huy chương vàng của cuộc thi vô địch thế giới.

Sự phân tích kết quả của các cuộc thi đấu chính thức trong những năm gần đây và thực tế cho biết Liên Xô là đội tuyển giật giải ở Môn-rê-an lần này. Những năm gần đây, đội Liên Xô có nhiều thay đổi. Trong đôi hai lần giật huy chương vàng Đại hội thể vận chỉ còn lại ba người là N. Xmôlêeva, I. Rưxcan và T. Xanutsêva. Cho nên các nữ vận động viên trẻ tài ba là nòng cốt ngày nay của đội Liên Xô.

Tại lễ bế mạc Thế vận hội Môn-rê-an đoàn Liên-xô giương cao quốc kỳ dẫn đầu 85 đoàn, lại biểu vận động viên các nước điều hành

19 giờ (giờ địa phương) ngày 1/8 lễ bế mạc thế vận hội lần thứ 21 được tổ chức tại sân vận động Môn-rê-an. Thủ tướng P. Tru-Đô và Chủ tịch Ủy ban Quốc tế đại hội thế vận L. Kin-la-nin và 72.000 người tham dự.

Mỗi đoàn cử 6 đại biểu để điều hành. Các đoàn đi theo thứ tự nhất, nhì, ba ... dựa vào kết quả thi đấu. Vận động viên Liên xô N. Ban-bô-sin giương cao cờ Liên xô dẫn đầu đoàn điều hành. Tiếp theo nữ vận động viên R.Phu-sơ với lá cờ Cộng Hoà Dân chủ Đức thay mặt cho các nữ vận động viên Cộng Hòa Dân chủ Đức đã đánh nhiều thành tích về bơi lội và điền kinh. Tiếp đó là 83 đoàn khác, đại diện cho hơn 7.000 vận động viên các nước.

Chủ tịch L. Kin-La-nin tuyên bố bế mạc Đại hội thế vận lần thứ 21. Cờ kéo xuống và cùng lúc ngọn lửa đại hội thế vận được nước ra khỏi sân vận động. Kết thúc là phần văn nghệ liên hoan. Thế vận hội lần thứ 22 được tổ chức tại Mat-xcơ-va (Liên xô) năm 1980.

Bảng xếp hạng chung kết, Liên xô được 125 huy chương và Cộng Hòa Dân chủ Đức chiếm 90 huy chương các loại. Trong số 10 nước về đầu, phe xã hội chủ nghĩa được 7 nước. Phe tư bản chủ nghĩa chỉ có Mỹ, Cộng hòa liên bang Đức, Nhật Bản. Họ chiếm các hạng 3, 4 và 5.

Sự thất bại của phe tư bản vì họ có nền thể thao dành cho thiểu số và dùng vào lợi nhuận. Thắng lợi của các nước xã hội chủ nghĩa biểu hiện một nền thể thao có sức mạnh quần chúng nhân dân, vận động viên rèn luyện tốt, kỹ thuật cao, tổ chức chu đáo. Ngay môn bóng đá, vốn từ lâu, Tây Đức, Anh, Bra-xil là những đội vô địch, nay Cộng hòa Dân chủ Đức, Ba Lan và Liên xô chiếm hết các huy chương chứng tỏ sự tiến lên vô cùng vững mạnh của nền bóng đá xã hội chủ nghĩa và sự đổ dốc thảm hại của phe tư bản.

O.P.V.

Phưna Mennich, nữ vận động viên ném đĩa và ném tạ (thành tích 19m) của 7 đoàn Liên Xô.

RAO VẶT

"Cần sưu tầm tên những người đã ghi, khắc tên, vẽ bậy ở những nơi danh lam thắng cảnh để lập một cuốn tự điển về những người chưa làm được gì mà đã muốn lưu danh hiệu thế."

LỬA VÀ THƠ :

Một anh hay làm thơ hỏi bạn

— Anh có thấy là tôi phải cho thêm lửa vào thơ không?

— Anh nên làm ngược lại, nghĩa là cho thơ anh vào lửa !

TRÒ CHƠI BẮT CHUỘT

Hai người đứng trong vòng tròn đường kính 2 mét làm mèo. Các anh chị khác đóng vai chuột đi lại, chạy nhảy, hò reo, vỗ tay...trong sân chơi.

Khi trọng tài hô "trời tối" thì tất cả những chú chuột phải đứng im không động đậy. Lúc ấy, mèo bắt đầu hoạt động đi tìm "bắt" những chú chuột nào còn động đậy hoặc cười nói...đem về "nhốt" vào trong vòng tròn.

Trọng tài hô "trời sáng" thì chuột trở lại hoạt động bình thường. Khi 5 chú chuột bị bắt thì thay mèo khác.

Chú ý

— Thời gian "trời tối" không nên lâu quá 30 giây.

— Khi mèo quay mặt đi, chuột có thể đổi tư thế của mình.

— Mèo có thể tới trước chuột pha trò cười, làm trò vui.. để chuột cười hay cử động rồi "tóm". Cấm thọc lét hay đụng vào chuột trước khi chuột bị tóm.

NGUYỄN VĂN AN
Trường Lê Hồng Phong

GIẢI ĐÁP ĐỐ VIII KỲ TRƯỚC

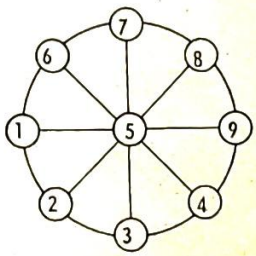

Của NGUYỄN VĂN NHÂN,
TÔN THẤT HIỆP (Phú Thọ)